

Средњошколац

јануар 2024. године

Број 5

Спортске активности

Дечија недеља

Конкурси

Наставне и ваннаставне активности

Реч уредника

Драги ученици и
наставници,

Позивамо вас да сарађујете са нама, шаљете нам своје фотографије, радове, новости, предлоге, делите са нама своје успехе. Помозите нам да наше свако наредно издање буде богатије и успешније. Уједно вас овим путем позивамо да се прикључите нашем тиму као члан редакције .

СРЕДЊОШКОЛАЦ

Лист ученика и наставника ССШ „4. јули“, Врбас

Број 5, јануар 2024. године

Ученик уредник: Стефан Сабадош, IIЗ

Ментор: Стана Николић, проф.

Претходна издања:

[Средњошколац бр. 4 \(anyflip.com\)](https://anyflip.com)

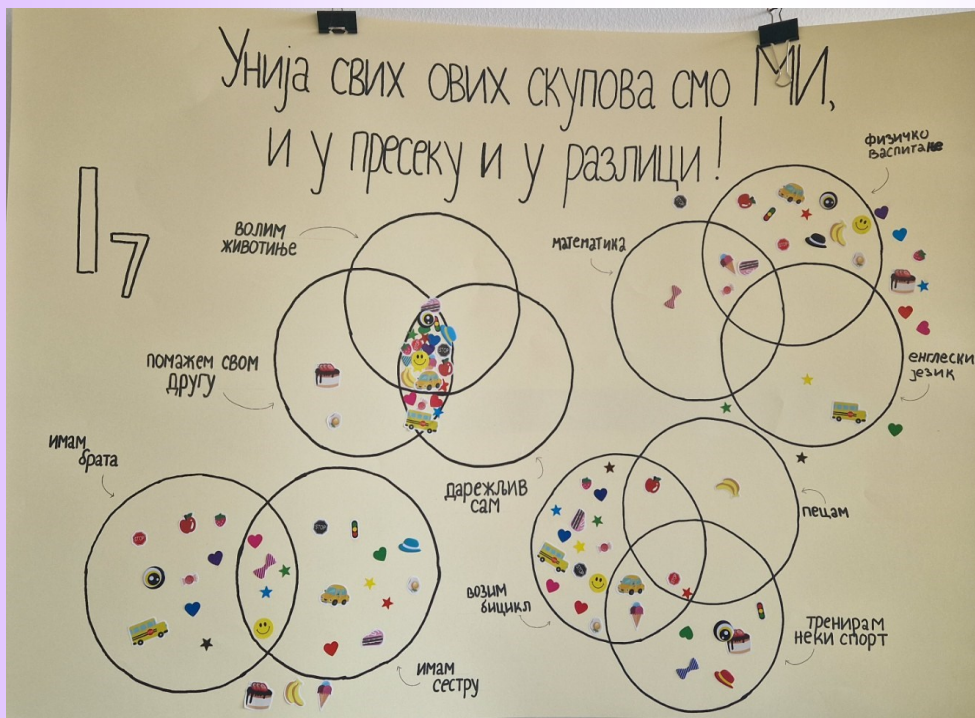
[Средњошколац бр. 3 \(anyflip.com\)](https://anyflip.com)

[Средњошколац бр. 2 \(anyflip.com\)](https://anyflip.com)

[Средњошколац бр. 1 \(anyflip.com\)](https://anyflip.com)

Тематска недеља

Тематска недеља одржана је под називом „Кад се многе руке сложе/удруже“. Циљ је био развијање свести о важности заједничког рада, разумевања, емпатије, као и неговање различитости и поштовања других.

Током ове недеље настао је низ веома интересантних радова наших вредних ученика.

Свет математике

Временска лента - најпознатији математичари и њихова дела

Ученици су користећи интернет истраживали развој математике кроз историју. Издвојили су најпознатије математичаре, сачинили њихове краће биографије и у кратким цртама описали њихов рад и истакли најзначајније радове.

Пронашли су и одштампали њихове фотографије. Након тога креиран је пано ширине седамдесет центиметара и висине близу три метра на којем је приказана временска лента најпознатијих математичара свих времена и њихових најзначајнијих достигнућа.

Школски атеље

Од ове школске године наши ученици ће имати часове ликовне културе у новом амбијенту. Жеља за новим, инспиративним амбијентом, мотивисала је професорку Тамару да ослика зидове кабинета.

Зелена боја која преовладава у кабинету указује на везу са природом и подстиче на креативност, а мурали су повезани са областима и наставним јединицама које ће се обрађивати на часовима.

“Од срца се захваљујем управи и помоћном особљу који су ми безусловно помагали и омогућили да учионица изгледа овако. Заједништво и добра воља увек дају резултате. Биће тога још. Хвала и колегама на подршци. Увек значи.“ ♥

Тамара Барановски

Постављање плочица

У ходнику на првом спрату нове зграде и кабинетима 9, 10, 11, 41 и 42 постављене су керамичке плочице.

Зелена учионица

Кад се многе руке сложе брзо стижу видљиви резултати. Ученици I4, III6 и II3 са професорком Станом Николић окречили су кабинет 316.

Зелена баријера

UniCredit Банка је организовала наградни конкурс под називом „Срећни Кеш кредит UniCredit банке” који је трајао од 22. маја до 14. јула 2023. године. Учесници конкурса имали су задатак да напишу рад на тему „Како унапредити живот локалне заједнице у којој живим“. Победницима је пружена могућност да банка уместо њих превремено отплати њихов дуг. Награђене су најбоље идеје и предлози. Међу пет награђених учесника овог конкурса нашао се и наш професор историје Бранко Ераовић са својим радом „Зелена баријера“.

“Зелена баријера је еколошки пројекат преуређења Великог Бачког Канала где би се пошумио појас од пет километара (од Витала до Великог моста) са обе стране антитоксичним биљкама и растињем. Управо ту канал је најзагађенији и око њега би се форсирао зелени појас (баријера) и тако ублажиле последице загађења.” - изјавио је Бранко за наш часопис

Како би са овом идејом упознао чланове свог колектива и ширу локалну заједницу, Бранко је организовао 5.9.2023. године трибину у нашој школи којој су

поред чланова нашег колектива присуствовале представнице Општинске управе, Одељења за урбанизам Наташа Трипковић и Маја Милић, Ратко Ђурђевац, председник Еколошког покрета Врбас и представница локалног медија Бачка Пресс Сања Калајџић.

Надамо се да ће до реализације ове идеје доћу у скоријој будућности.

Тек када последње дрво умре и када буду загађене све реке, када се последња риба улови.... Тек тада ћемо схватити да новац не можемо да једемо“

Индијанска пословица

У октобру 2023. одржане су две трибине. Тема прве трибине која је одржана 12. октобра била је „Освајачки походи Филипа и Александра Македонског“.

Тема друге трибине која је одржана 19. октобра била је „Рана историја Врбаса – туристички потенцијали Врбаса и околине“.

На овај начин професор Бранко и наша школа прикључили су се обележавању Дана града Врбаса. Представљен је план о формирању етно-села и заштити археолошких налазишта на простору општине Врбас.

Аутор:

Мартина Сакан, ученица 13

Дан српског јединства, слободе и националне заставе

Дан српског јединства, слободе и националне заставе је државни празник који се празнује 15. септембра у Републици Србији и Републици Српској од 2020. године. Празник је симболично установљен да се прославља и обележава Пробој Солунског фронта. Ванвременска симболика овог датума огледа се у чињеници да је реч о дану када је 1918. године дошло до коначног пробоја Солунског фронта и почетка процеса ослобађања земље, које је окончано 1. новембра 1918. године.

Циљ успостављања новог празника јесте пре свега оснаживање јединства између српског народа у Републици Србији и Републици Српској, али и јачање култа националне заставе.

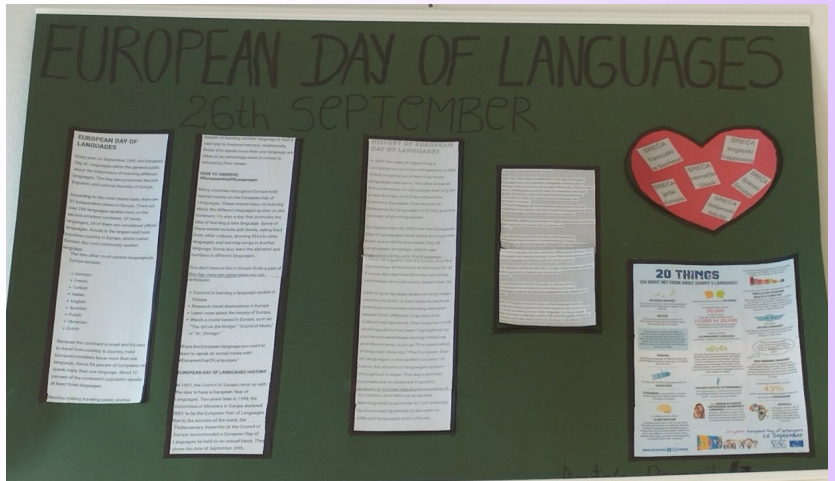
Српско јединство славимо јер оно подразумева свест о истој националној, верској, културној и цивилизацијској припадности.

Славимо слободу, која је кроз историју кључна реч за српски народ. Слобода је добро која нам омогућава да уживамо у другим добрима.

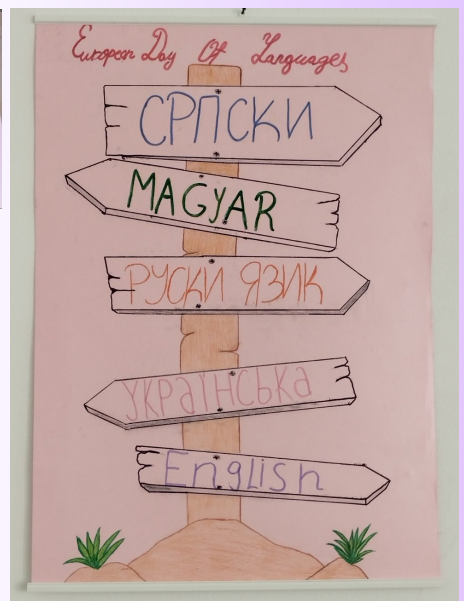
Славимо националну заставу као симбол славе, поноса и оданости, а која и на овај празник краси наше градове широм Републике Србије и Републике Српске.

Славимо дан када су српске трупе под руководством Живојина Мишиће кренуле у пробој Солунског фронта који је био пресудан за сам исход рата.

Европски дан језика

ХИПОПОТОМОНСТРО-СЕСКУИПЕДАЛИОФОБИЈА
је страх од дугих речи.

Европски дан језика 26. септембар обележен је на часовима енглеског језика код проф. Оливере Црнибрња израдом паноа и на часовима српског језика и књижевности код проф. Ане Миловић проналажењем интересантних чињеница о европским језицима.

20 СТВАРИ које можда нисте знали о европским језицима

Најчешће материјали језици су руски, немачки, француски, енглески и шпански, али постоје и мноштво других.

- ЈЕЗИК СИЛВО** - једини европски језик који се говори у шумама.
- МАЛТЕШКИ** - једини европски језик који се говори на острву.
- БУКАРА** - једини европски језик који се говори у језицима.
- СЕНЕГА** - једини европски језик који се говори у језицима.
- ЛИТВАНСКИ** - једини европски језик који се говори у језицима.
- ПЕЉЕШКИ ЈЕЗИК** - једини европски језик који се говори у језицима.
- ЕРОВСКА ПОБЕДА** - једини европски језик који се говори у језицима.
- МАЛТИНСКИ ЈЕЗИК** - једини европски језик који се говори у језицима.
- КИНАСКИ** - једини европски језик који се говори у језицима.

20 СТВАРИ које можда нисте знали о европским језицима

20 НОВИХ СТВАРИ које можда нисте знали о свету језика

Француски је био званични језик Европе преко 300 година.

- МАЛТИНСКИ** - једини европски језик који се говори на острву.
- ПРВИ ЈЕЗИК У ШТАМПИ** - први штампани језик је био немачки.
- АМЕРИКАНСКИ ЈЕЗИЦИ** - једини европски језик који се говори у језицима.
- НАЈЧЕШЋЕ ЗВАННИЦИ ЈЕЗИЦИ НА СВЕТУ** - француски, енглески, немачки, шпански, руски.
- КАДА ШИШКИ НАЈЕ ШИШКИ?** - једини европски језик који се говори у језицима.

20 НОВИХ СТВАРИ које можда нисте знали о свету језика

Још 20 СТВАРИ које можда нисте знали о свету језика

Српски језик има више него 20 милиона говорника.

- САД** - једини европски језик који се говори у језицима.
- КИРЕЉСКИ ЈЕЗИЦИ** - једини европски језик који се говори у језицима.
- ИРСКИ, ШКОТСКИ ГАЛСКИ И ИРИСКИ** - једини европски језик који се говори у језицима.
- СТАРИ НЕМАЦИ** - једини европски језик који се говори у језицима.
- ОД** - једини европски језик који се говори у језицима.
- 5%** - једини европски језик који се говори у језицима.

Још 20 СТВАРИ које можда нисте знали о свету језика

Европски дан језика

Кроз активност „Дигитална радионица“ у оквиру обogaћеног једносменског рада ученици првог разреда обележили су Европски дан језика. Користећи дигитални алат Канва правили су постере, стрипове, интерактивне слике на којима су на разним језицима представили ситуације из школе, живота, као и поздраве и изразе.

EVROPSKI DAN JEZIKA

Branislav Čorić I-5

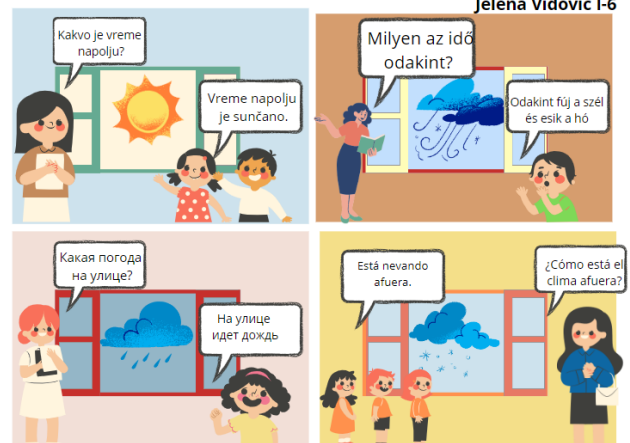
EVROPSKI DAN JEZIKA

Stevan Olah I-5

Evropski dan jezika

Jelena Vidović I-6

Европски дан језика		
Енглески European language day	Руски День европейского языка	Немачки Europäischer Tag der Sprache
Француски Journée européenne des langues	Шпански Día Europeo de las Lenguas	Бугарски Европейски езиков ден
Грчки Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλώσσας	Италијански Giornata europea della lingua	Шведски Europeiska språkdagen

Ана Јакемив 16

Европски дан језика

Немања Рабинчук I-4

EVROPSKI DAN JEZIKA

26.9.23

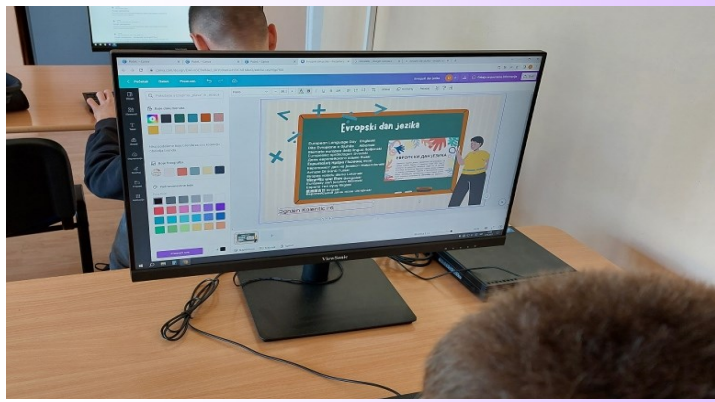
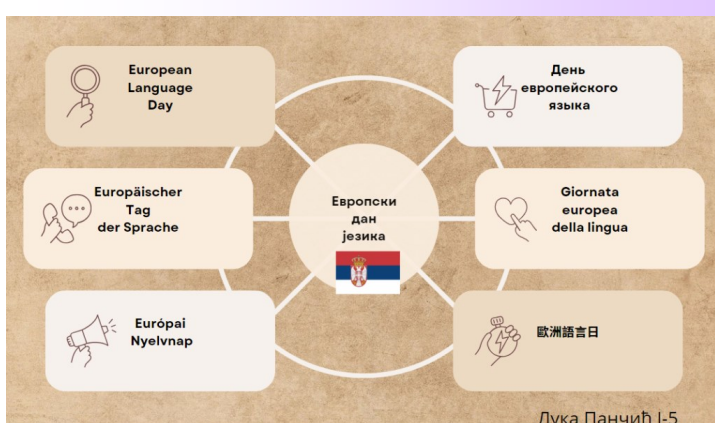
Good day children, today we are learning a new theory

LEVEL Καλημέρα, ήρθαμε από Ελλάδα

PLANETA PĀMĀNT ESTE SITUATĀ AIGI

HÄR ÄR SUNDEN SOM DU KAN SE BARN

Thank you! Milos Stepanović I-8

Evropski dan jezika

Добар дан, децо
jó napot tanárnó

Profesori, avem un test astăzi?

днес то ще има отговор, а следващия час congruini.

Виктор Продановић I-5

EUROPEAN DAY OF LANGUAGES

Никола Делић I-6

РУССКИЙ ЯЗЫК
Как-то летом на рассвете
Заглянул в соседний сад
Там смуглянка-молдаванка
Собирает виноград
Я краснею, я бледнею
Захотелось вдруг сказать
Станем над рекою
Зорьки летние встречать

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Ες νησί μου από την ακτή βέ σ' φέρω μαζί
Εν όρει μου από την κοιλάδα
Εν πελάγῳ μου από την θάλασσα
Εν πόλει μου από την πλατεία
Εν κτήματι μου από την αυλή
Εν κτήματι μου από την αυλή
Εν κτήματι μου από την αυλή

СРПСКИ ЈЕЗИК
Тамо далеко, далеко од мора
Тамо је село моје, тамо је Србија
Тамо је село моје, тамо је Србија
Тамо далеко, где цвета лимун
жут,
Тамо је српској војсци једини био
пут,
Тамо је српској војсци једини био
пут.

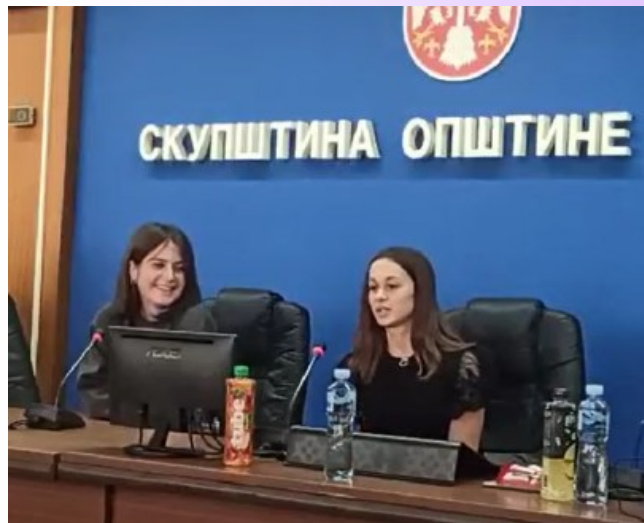
Аутор: Драгана Симић, проф.

Дечија недеља

Тема обележавања Дечје недеље ове године била је „Велико срце деце Србије“. Тим поводом организован је низ различитих активности у којима деца и запосени увек радо учествују. Све ове активности обједињује хуманитарни карактер.

Посета председнику општине

У улози председника општине на пет минута нашле су се Радмила Милошевић, ученица IV3, и Луција Петровић, ученица III6. Оне су пожелеле да се у школи постави више клупа и да се ученицима обезбеди аутобус за одлазак на Сајам књига у Београд. Са задовољством можемо закључити да су ове њихове скромне жеље врло брзо реализоване. Аутобус је обезбеђен, а 8. децембра испред школе постављене су две клупе.

На пријему код председника општине, Предрага Ројевића, наша школа се представила филмом о активностима које су обележиле предходну школску годину. Стана Николић, уредница школског електронског часописа „Средњошколац“ прелистала је бројеве 3 и 4 уз Индилину песму Последњи плес.

Лавићи у посети нашој школи

Вртић „Сунцокрет“, група Лавићи коју чине деца од 4 до 5 година су посетили нашу школу са васпитачицама Светланом Којовић и Славицом Матовић.

Лавићи су имали прилику да виде веома занимљиве експерименте у нашој лабораторији. Након тога обишли су школску библиотеку. Посету су завршили свечаним пријемом код директорке школе Анице Грачанин уз грицкалице и слаткише.

Друштво за подршку особама са аутизмом

У сарадњи са друштвом за подршку особама са аутизмом, чији је председник наша професорка Зорана Бијеловић, У ходнику испред зборнице постављена је изложба дечијих радова. Сви ученици наше школе са својим одељенским старешинама обишли су и погледали радове. Изложба је била продајног карактера тако да су сви заинтересовани имали прилику да купе дело које им се допада.

Поред тога, подршку овој деци могла се пружити остављањем добровољних прилога у кутију која се налазила у зборници школе или куповином осликаних цегера на којима се налазе цртежи са изложених радова.

Обојимо данас срце у плаво

У свим земљама Старог континента, 3. октобра, обележава се Европски дан аутизма, који је установљен као допринос поштовања достојанства особа са аутизмом и остварења њихових људских права.

Колико је потребно посебну пажњу посветити положају особа са аутизмом показују подаци да их у Европи живи око 5 милиона, или око 0,6 одсто укупне популације, док је у Србији између две и три хиљаде.

Због комплексних потреба особа са аутизмом, оне припадају посебно осетљивим групама грађана, а ниједна особа са аутизмом не треба да буде ускраћена у слободном развоју сопствених потенцијала и остварењу независног живота у мери у којој је то могуће.

На часовима одељенског старешине ученици су имали прилику да погледају документарни филм „Лазар“. Овај филм се бави проблематиком особа са аутизмом у Србији кроз причу о свакодневном животу десетогодишњег невербалног дечака.

Овај филм можете погледати на следећем линку:

<https://youtu.be/ztdOotvbSFY?si=jp93iwwjpABjPJIC>

Плаво срце показује снажну љубав, чак и помало хладну, али је нежно и дуготрајно, то је платонска љубав. Плаво срце такође симболизује јасноћу и чистоћу. Будући да плава садржи и меланхолију, она представља дубоку, горку љубав.

Знак бесконачности у бојама дуге као симбол за аутизам

Зорана Бјеловић се захвалила свим члановима ДПОСА на подршци као и Миљанић Снежани, Габријели Јовићевић и Тамари Барановски које су им помогле у реализацији ових активности.

Хвала Вам! ❤️

Хуманитарни базар

Са искреном жељом да се на сваки начин помогне и буде подршка онима којима је та помоћ потребна наши ученици су радо припремили производе и учествовали у хуманитарном базару који је одржан 5.10.2023. године на Тргу Николе Шашића.

У школској пекари припремљена су укусна пецива, а у лабораторијама грождане масти, Павловићеве и хидрантске креме. Сва сакупљена средства су прослеђена Луки, ученику Гимназије „Жарко Зрељанин“.

Хуманитарни концерт

Последња у низу хуманитарних активности за прикупљање помоћу нашем суграђану Луки Лукићу био је овај хуманитарни концерт.

Лука је ученик Гимназије „Жарко Зрењанин“. Његов брат похађа нашу школу.

Велики допринос организацији концерта дали су Мартин Палош и Никола Станков, ученици III4. Плакат је припремио Никола Дворски, ученик IV4.

SSŠ „4. Juli“ Vrbas

MUZIKOM ZA ŽIVOT

Humanitarni koncert za našeg Luku Lukića učenika Gimnazije

Mystic band

HUMANITARNI KONCERT
13.10.2023 u 19h

Koncert će se održati u bioskopu Jugoslavija

3m band

Pokrovitelj opština Vrbas

Fantasy

zabranjeno hrana, piće i pušenje

Ученици су одржали свима час из предмета Емпатија. Сакупљено је укупно 62600 динара и уплаћено за Лукино лечење. Наша школа је увек била препознатљива по хуманости. Неговаћемо ту вредност и у наредном периоду.

Хуманитарни турнир у баскету 3 на 3

У оквиру Дечје недеље у нашој школи је одржан турнир у баскету 3 на 3. Учествовало је 13 екипа, 11 мушких и 2 женске. Утакмице су игране на теренима Мале школе.

У мушкој конкуренцији у финалу су се нашле екипе III7 и IV4. После неизвесне завршнице екипа IV4 успела је да изједначи, а у продужецима и да однесе победу. Меч је завршен резултатом 9:7. Победничка екипа је играла са екипом наставника у ревијалном делу турнира и рутински победила.

Баскет турнир има и меморијални карактер. Већ другу годину ово спортско дружење под именом „Небеска тројка“, посвећено је чувању успомене на трагично настрадале професоре наше школе - Наташу Дангубић, Александру Протић и Миомира Ђурковића.

У женској конкуренцији имали смо две екипе. Успешнија је била екипа девојака из III3 која је успела да надигра нешто мање уиграну екипу девојака из I3.

Војин Чобански, ученик III7

Турнир у пуцању пенала на мале голове

Наши вредни организатори нашли су времена и за турнир у шутирању пенала на мале голове у којем је учествовало десет екипа. Било је велико задовољство присуствовати овом догађају и посматрати изођење пенала.

HUMANITARNO TAKMIČENJE
U ŠUTANJU PENALA NA MALE GOLOVE
2 NA 2
ZA DEČAKE I DEVOJČICE

KOTIZACIJA
200 DINARA

PRIJAVE SE VRŠE U DM
INSTAGRAM PROFILA
@SSS4JULIVRBAS ILI KOD
ODELJENSKOG STAREŠINE

PRIJAVA TRAJE DO
PONEDELJKA U 10:00

3. OKTOBAR 2023.

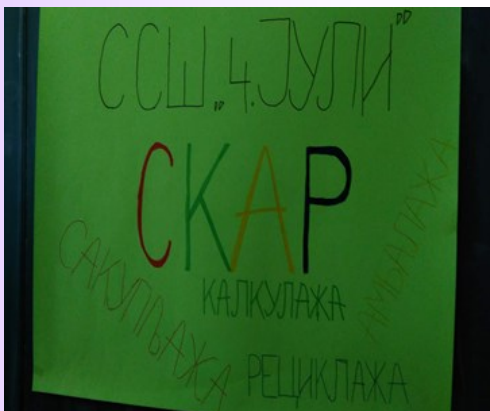
SAV PRIHOD OD
TAKMIČENJA BIĆE
UPLAĆEN ZA LEČENJE
UČENIKA GIMNAZIJE
LUKE LUKIĆA, BRATA
NAŠEG MATEJE IZ II-4

SREDNJA STRUČNA ŠKOLA „4. JULI“ VRBAS
4. Sini

ВЕОМА ЗАПАЖЕНО И УСПЕШНО УЧЕШЋЕ ССШ „4. ЈУЛИ“ ВРБАС У ШЕСТОГОДИШЊЕМ ПРОЈЕКТУ ФАКУЛТЕТА ТЕХНИЧКИХ НАУКА И АМБАСАДЕ

Децембра 2023. године реализују се завршне пројектне активности шестогодишњег едукативног Пројекта, који наставници и сарадници са Катедре за инжењерство заштите животне средине и заштите на раду, Факултета техничких наука у Новом Саду, уз финансијску подршку Амбасаде САД у Београду, реализују у сарадњи са одабраним средњим школама из Србије, међу којима веома запажено место свих ових година заузима и ССШ „4. јули“ из Врбаса.

Школске 2017/18. године тема прве године реализације овог Пројекта била је “Сакупљажа, калкулажа, амбалажа, рециклажа („СКАР“), када је учешће узело 10 одабраних школа, међу којима и наша Школа. Наша Школа се још прве године реализације овог Пројекта посебно истакла по бројним занимљивим активностима које смо спровели у изради постављених Пројектних задатка. Реализовали смо бројна едукативна дешавања, а најпре едукације одабраних чланова Пројектног Тима наше Школе, уз помоћ стручњака, наставника и сарадника са Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду, са Департмана за заштиту животне средине и стручних лица из ЈКП „Комуналац“ Врбас, који су нам предочили на који начин се сакупља и рециклира амбалажа на нивоу Општине Врбас. Потом смо осмислили едукативна дешавања за млађе и старије основце и средњошколце из Општине Врбас и израдили смо разноврстан пропратни едукативан материјал. Пројектни Тим наше Школе је након тога организовао и реализовао интерактивна предавања са радионицама за ученике наше Школе и за ученике основних и средњих школа у општини Врбас и околини. Спровели смо и Литерарни и ликовни конкурс на ове теме, а победнички радови су веома скренули пажњу наставника и сарадника са Факултета техничких наука у Новом Саду, по својој иновативности и оригиналности. На Завршној конференцији Пројекта „СКАР“, одржаној на Факултета техничких наука у Новом Саду презентовали смо све реализовано током те прве године трајања овог Пројекта, све реализовано током школске 2017/18. године. Учесници Пројектног Тима наше Школе били су посебно похваљени и истакнути међу осталим учесницима Завршне конференције овог Пројекта, а нарочито од стране наставника са Факултета техничких наука у Новом Саду и од стране представника Амбасаде САД.

Чланови Пројектног Тима наше Школе су својим изузетно занимљивим, креативним, иновативним идејама, свестраним приступом и савесним и марљивим радом у реализацији овог Пројекта допринели да наставници и сарадници са Факултета техничких наука у Новом Саду и представници Амбасаде САД нашој Школи и наредне школске године упуте позив за наставак учешћа у овом значајном едукативном пројекту. Присетићемо се и поменућемо четворо највреднијих и најзаслужнијих за то чланова Пројектног Тима наше Школе, а то су некадашњи ученици Образовног профила Техничар друмског саобраћаја: Јелена Минић, Филип Глушчевић и Божидар Бајић и Вања Николић, тада ученица Образовног профила техничар за индустријску фармацеутску технологију. Неке од едукативних активности Пројектног Тима наше Школе које су биле спроведене током трајања овог Пројекта школске 2017/18. године биле су и медијски пропраћене

(нпр. [https://www.youtube.com/watch?v=t\)7WFU0bpY84](https://www.youtube.com/watch?v=t)7WFU0bpY84))

Школске 2018/19. године Пројектни тимови одабраних средњих школа, укључујући и Пројектни Тим наше Школе, истраживали су на теме о отпаду као енергенту (ОКЕј пројекат), док су о циркуларној економији, детаљније сазнали сви учесници овог значајног пројекта Факултета техничких наука у Новом Саду под називом CIRCLE, који је био реализован током 2019/20. школске године. Школске 2020/21. године тема Пројекта било је настајање и управљање отпадом од хране и могућности искоришћења овог отпада, а све у циљу заштите животне средине-Пројекат FOODY. Тема прошлогодишњег Пројекта, у којем су учесници из наше Школе такође постигли запажене резултате биле су актуелне климатске промене, њихови узроци и последице по биодиверзитет и живот и здравље људи-Пројекат KLIMI.

Тема овогодишње шесте по реду године спровођења овог значајног едукативног Пројекта, гласи „Јачање образовних капацитета средњих школа у Србији у области „зелених“ обновљивих извора енергије“.

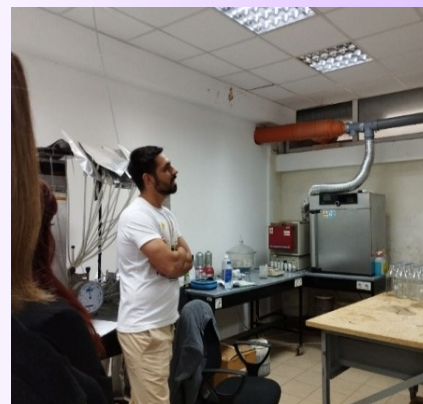
Познато је да су резерве необновљивих извора енергије (као што су нафта и гас) на Земљи ограничене и да њихова потрошња бележи стални раст. Стручњаци из ове области указују да би садашњим темпом потрошње необновљивих извора енергије њихове резерве на Земљи веома брзо биле у потпуности потрошене. Поред тога, примена необновљивих извора енергије, као енергената, оставља и велике негативне последице по животну средину, нарочито по загађење воде, ваздуха, замљишта, као и негативне последице по биодиверзитет и по живот и здравље људи. Стога се последњих деценија све већа пажња на глобалном нивоу посвећује проналажењу адекватних решења у обезбеђивању довољне количине енергената за повећане потребе људског друштва, које је све бројније, све активније, а у енергетском и еколошком смислу и све захтевније. Обновљиви извори енергије представљају једно од адекватних решења, које доприноси растерећењу енергетског сектора и побољшању економског биланса сваке земље. Уз то применом обновљивих извора енергије чува се и животна средина, те стога улагање у обновљиве изворе енергије представља улагање у одрживи развој сваке државе, а њихова примена у што већем обиму одговорност је и обавеза сваког од нас.

Ученици и наставници из 15 одабраних Школа широм Србије су у оквиру овогдошњег Пројекта, учествовали у различитим едукативним активностима, а све у циљу правилног информисања, едукације и активације у ове актуелне и веома важне теме, које превазилазе оквире сваке државе и сврставају се у највеће и најзначајније тема за читаво човечанство.

Представници Катедре за инжењерство заштите животне средине и заштите на раду Факултета техничких наука у Новом Саду су, у оквиру овогдошњег Пројекта, у нашој Школи одржали занимљиву радионицу на теме обновљивих извора енергије за ученике наше Школе.

За Пројектни Тим наше Школе и осталих Школа учесница овогодишњег Пројекта била је осмишљена и спроведена стручна посета Департману за Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду Факултета техничких наука у Новом Саду. Током стручне посете Пројектни Тимови свих 15 Школа, учесница овогодишњег Пројекта, били су упознати са најновијим сазнањима у области заштите животне средине, са посебним акцентом на области управљање отпадом, заштитом вода и заштитом ваздуха. Након изузетно поучних и занимљивих радионица и интерактивних предавања наставника са катедре за Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду, уследиле су стручне посете лабораторијама: Акредитованој лабораторији за мониторинг отпадних вода, Акредитованој лабораторији за мониторинг ваздуха и Акредитованој лабораторији за биогас, у којима је након описа и демонстрација, уследило увежбавање савремених лабораторијских метода и техника рада у овим областима заштите животне средине.

Na Završnoj konferenciji ovogodišnjeg Projekta, koja je ujedno bila i poslednja šesta po redu Završna konferencija ovog izuzetno zanimljivog, vrednog, značajnog edukativnog šestogodišnjeg projekta Departmana za inženjerstvo zaštite životne sredine i zaštite na radu, Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu i Ambasade SAD, održanoj 09.06.2023. godine na Fakultetu tehničkih nauka u Novom Sadu, učesnike su uzeli i članovi Projektnog Tima naše Škole, koji su se oдабраном темом, изабраним и примењеним методама за израду Projektnih задатака, израђеним edukativnim materijalima, pristupom и načinom prezentovanja rezultata svoga rada у претходном периоду, веома издвојили и истакли од свих осталих учесника, из преосталих 14 Школа, учесница ovogodišnjeg Projekta. На Završnoj konferenciji Projekta, rezultate спроведених ovogodišnjih опсежних истраживања, одговоре и rezultate на постављене Projektnе задатке и питања, испред Projektnог Тима наше Школе, веома успешно и запажено, у форми интерактивног предавања и радионице, презентовао је и водио је ученик Никола Боднар уз подршку ученика Давида Немесајмер.

Projektni Tim naše Škole упућује искрену захвалност свим јавним, друштвеним и приватним предузећима, компанијама, организацијама, предшколским, основношколским и средњошколским васпитно-образовним институцијама, високим школама и факултетима у ужој и широј локалној заједници, као и стручној заједници, који су препознали и који препознају вишеструки значај и вредности пажљиво

одабраних пројеката и васпитно-образовних активности, које се спроводе у нашој Школи, који су нам својим учешћем у реализацији наших Пројектних задатака пружили подршку и стручну помоћ у веома успешној и истакнутој реализацији овог вишегодишњег изузетно значајног и захтевног едукативног Пројекта. Нарочиту захвалност упућујемо: ЈКП „Комуналац“, Врбас, Стручном удружењу „Образовно-пословни центар за развој људских ресурса, управљање и одрживи развој“, са средиштем у Нови Саду, научно-стручном друштву „Центар за развој и примену науке, технологије и информатике“ (ЦНТИ), са средиштем у Новом Саду и проф. др Слободану Попов, ДОИЕ СТШ „Михајло Пупин“ из Куле и специјалисти техничких наука Марјану Иванов, СХД-ХДВ Подружници Врбас, Културном центру Врбас, нарочито господину Периз Бојану, као и Библиотеци „Данило Киш“ из Врбаса, нарочито господину Зубовић Браниславу, који су најактивније и најуспешније учеснике наших одржаних едукативних интерактивних радионица наградили вредним наградама, брижљиво одабраним из опуса издавачке делатности Библиотеке „Данило Киш“ из Врбаса.

Упућујемо овом приликом захвалност и свим колегама из васпитно-образовних институција општине Врбас, из Новог Сада и из околине, као и саветницима спољним сарадницима Министарства просвете Републике Србије на помоћи у организацији и реализацији овог вредног пројекта, а нарочито колегама наставницима и свим ученицима који су узели активно и непосредно учешће у реализацији наших пројектних задатака свих ових протеклих година.

Проф. др Јелени Радоњић, редовном професору и шефу катедре за Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду, Факултета техничких наука у Новом Саду, и њеним колегама и сарадницима, дугујемо нарочиту захвалност што препознају квалитет рада наше Школе као центра иновација и васпитно-образовне изузетности, те нам стога перманентно упућују позиве за учешће у различитим видовима стручне сарадње, која се годинама уназад веома успешно реализује, као што је (било) учешће и у овом драгоценом шестогодишњем едукативном пројекту. Вишегодишња стручна подршка и плодносна стручна сарадња са катедром за Инжењерство заштите животне

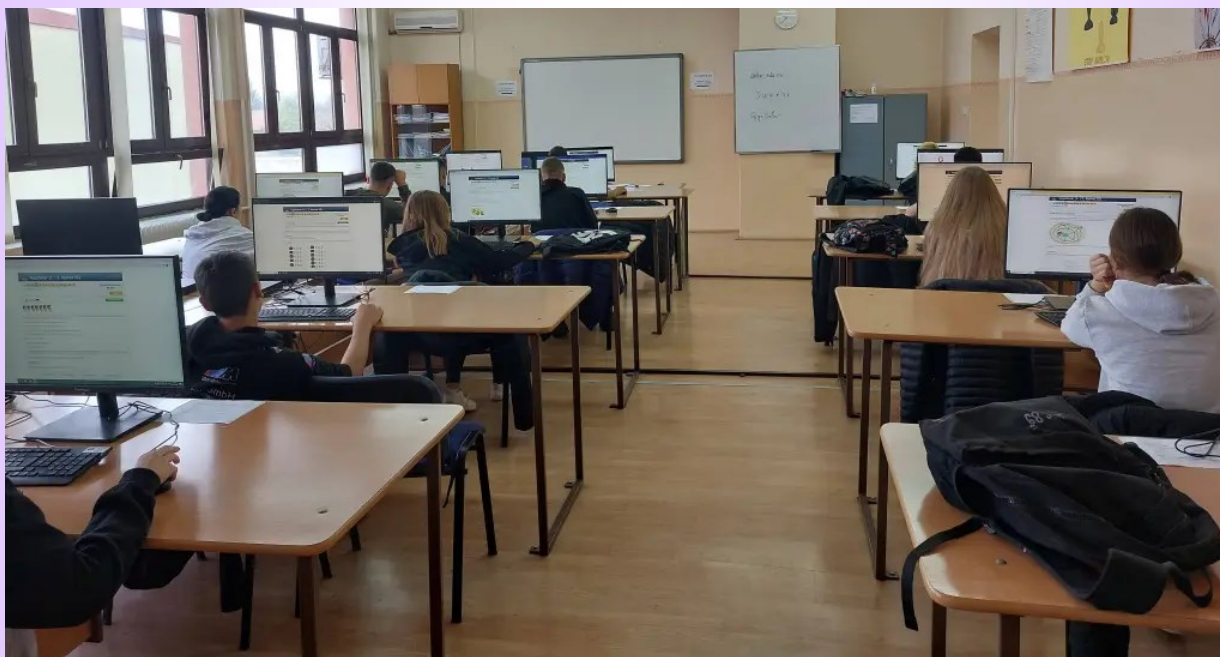

средине и заштите на раду, Факултета техничких наука у Новом Саду, је веома значајна, будући да даје допринос у проширивању, продубљивању и размени савремених стручних знања и вештина из области заштите животне средине и заштите на раду.

Др Тамара Премовић

Такмичење "Дабар" 2023.

У периоду од 13. до 17. новембра у нашој школи је одржано Школско такмичење из рачунарске и информатичке писмености „Дабар“. На такмичењу је учествовало 138 ученика у категоријама „GigaDabar“ (I и II разред средње школе - 109 ученика) и „TeraDabar“ (III и IV разред средње школе - 29 ученика). Ментор ученицима била је Драгана Симић, професор информатике.

Такмичење Дабар је Међународно такмичење намењено свим ученицима основних и средњих школа који су заинтересовани за различите области рачунарства и информатике. Укупан број задатака био је 12, разврстаних у три категорије (4 у категорији тежак, 5 средње тежине и 3 у категорији лак). Задаци се бодују по тежини (за нетачан задатак одузимају се поени).

Двоје ученика из наше школе имали су преко 80% тачно урађених задатака. То су Нађа Медић и Радослав Ловрић из одељења IV₆.

На Републичко такмичење су се пласирали само ученици са максималним бројем поена, односно са учинком од 100%.

Ученици наше школе који су постигли најбоље резултате:

Презиме и име	Одељење	Процент тачно урађених задатака
Нађа Медић	IV ₆	80.82
Радослав Ловрић	IV ₆	80.82
Давид Немесајмер	IV ₆	73.97
Дуња Булајић	III ₇	73.97
Милица Ђуричић	III ₇	73.97
Анастасиа Чорак	II ₇	71.23
Вук Влаовић	IV ₆	71.23
Давид Козакив	I ₅	67.12
Митар Тодоровић	II ₇	65.75
Јован Тољић	I ₆	65.75
Недељко Панић	III ₇	64.38
Мартина Сакан	I ₃	63.01

Аутор: Драгана Симић, проф.

Девети конкурс "Час за углед"

eduka

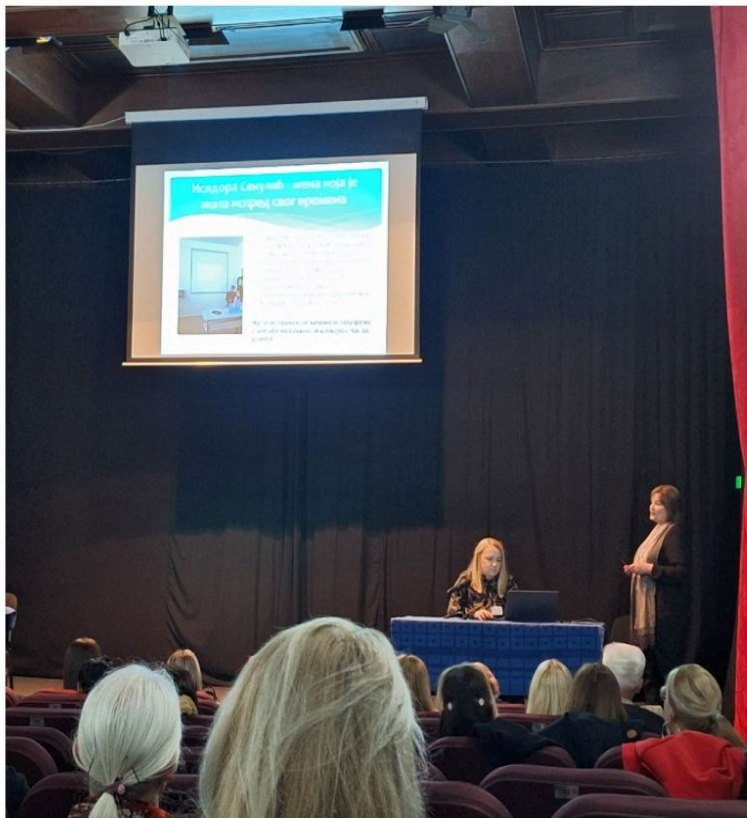
Пријатељ школе.

На деветом Едукином конкурс „Час за углед“ награђен је и уврштен у Едукину збирку рад професорке Јелице Говедарице Српска средњовековна књижевност, систематизација, 1. разред. Рад је резултат рада ученика II6 прошле школске године.

Иновативност и креативност у настави

У уторак, 14.11.2023. године у Биоскопу „Југославија“ у Врбасу одржан је Стручни скуп „Иновативност и креативност у настави“ на коме су се представили примери добре праксе образовно - васпитног рада.

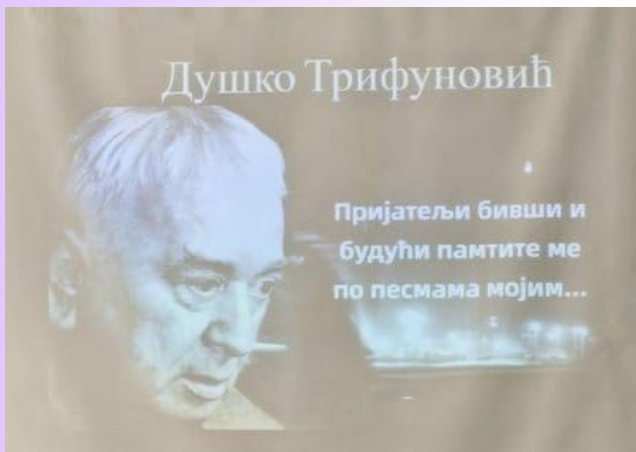
Нашу школу представљале су Јелица Говедарица, професорка српског језика и књижевности и Милена Мерџан Радојчић, педагог школе. Наше колегинице одржале су сјајну презентацију и одлично представиле квалитет наставе и образовања у нашој школи. Својим излагањем привукле су пуну пажњу свих присутних. У припреми презентације учествовала је професорка математике Јелена Орбовић.

Основни циљ овог акредитованог стручног скупа је размена искуства међу наставницима са циљем унапређења наставног процеса применом иновативних метода и ИКТ-а у настави, уз презентовање примера савремене наставе.

Приоритетна област стручног усавршавања на коју се скуп односио био је методика рада са ученицима којом се подстиче развој функционалних знања, вештина и ставова (учење и настава оријентисани на компетенције и исходе, активно учење, истраживачке методе, тематска настава, пројектно учење).

Дан школе 8. новембар

Тема обележавања Дане школе ове године гласи "Има нека тајна веза" и инспирисана је обележавањем 90 година од рођења нашег великог песника Душка Трифуновића.

Ауторке овогодишње представе биле су професорке Снежана Миљанић и Јасмина Миловић. Ученици који су се нашли на сцени и показали своја глумачка и рецитаторска умећа су: Вук Бјеливук, ученик III7; Сергеј Малешевић, ученик I8; Миљан Вујичић,

Анастасија Чорак и Тијана Бача, ученици II7; Анастасија Андријевић и Милица Крстоношић, ученице IV6; Радмила Милошевић и Миа Недељковић, ученице IV3; Никола Дворски, ученик IV4.

Чланови школског хора које је припремала професорка Дубравка Буркерт отпевали су неколико Душкових песама.

Чланови хора су: Радмила Милошевић, Ана Матин и Миа Недељковић, ученице IV3; Анастасија Андријевић и Милица Крстоношић, ученице IV6; Маријана Богдановић, ученица III6; Анђела Милошевић, Анабела Тодоровић, Теодора Војиновић, Марина Томић, Лана Чолаковић, ученице III3; Весна Љубичић, Хелена Бојановић, Тијана Бача, ученице II7; Ена Герић, Тара Ковачевић, Миа Владисављевић, Лана Грегорински, Анамарија Милутиновић, Ања Ковачевић и Сара Кирћански, ученице I7; Јелена Видовић, Анђела Аларгић, Анђелина Савићевић, Сара Ковач, Ања Симић, Лана Љубенковић, Анамарија Суботин, Марија Хорњак, ученице I6.

Преслиставањем школског електронског часописа подсетили смо се догађаја који су се реализовали претходних годину дана. Међу гледаоцима нашли су се запослени школе, пензионери, родитељи и ученици и својим присуством увеличави су овај догађај.

Дружење је настављено на другарској вечери у ЦФК „Драго Јововић“.

„Леп избор песникових речи у зналачкој интерпретацији наших ученика! Честитам и ученицима и професорима!
 Јелива Говедарица

Аутори: Марина Гуљаш и Јелена Деспотовић, ученице 13

Међународни дан толеранције

16. новембар је Међународни дан толеранције. Обележавање овог датума покренула је Генерална скупштина УН, са циљем да образовне институције и шира јавност виде толеранцију као основни елемент друштва.

До почетка обележавања овог датума је дошло након што су Уједињене нације прогласиле 1995. годину као годину толеранције. Унеско је 1995. године креирао Декларацију о принципима толеранције. Да би се подстакла чињеница да је толеранција универзално људско право, Међународни дан толеранције подстиче отвореност и слушање. У основи, Декларација из 1995. износи идеју да „толеранција“ није ништа друго до „прихватање, поштовање и уважавање“ различитих људи. Ненасиље и толеранција су кључ за миран суживот. Промовисање праксе поштовања права и слободе других као и едукација људи о штетним ефектима нетолеранције, представљају срж ове глобалне иницијативе.

Толеранција није ни повлађивање ни равнодушност, већ је поштовање широког спектра култура, облика изражавања и хуманости и представља признање универзалних људских права и слобода других.

Толеранција нас учи како да хармонизујемо различитости у једном друштву, а њена основа су емпатија, моралне вредности и поштовање људског достојанства.

Међународни дан толеранције признају да је толеранција универзално људско право.

Извор: Завод за јавно здравље

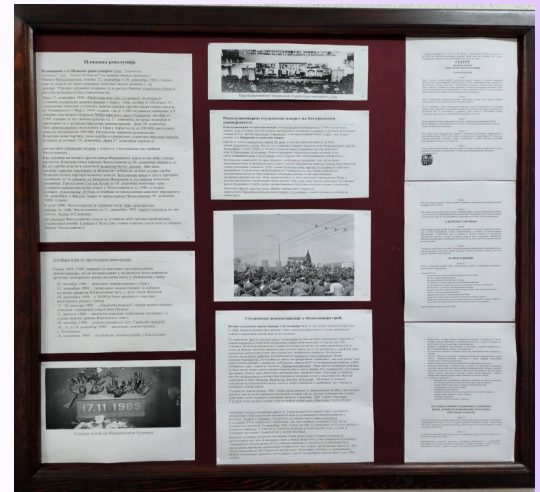
Међународни дан средњошколаца и студената

Међународни дан средњошколаца обележава се у знак сећања на прашке студенте и средњошколце, који су стрељани без суђења због мирног протеста против нацистичке окупације њихове земље, одржаног 17. новембра 1939. године. Овај дан се везује за Декларацију о правима средњошколаца.

Међународни студентски савет је 1939. године у Лондону прогласио 17. новембар Међународним даном средњошколаца у знак сећања на студентске демонстрације у Прагу које су нацисти угушили затварањем свих високошколских установа у Чешкој и слањем више од 1.200 студената у концентрационе логоре, док је девет ученика и професора стрељано. Из тог разлога, овај дан се обележава као Међународни дан студената. Први Међународни дан студената обележен је 1941. године.

Подсетили смо се и на протестни митинг Уједињене студентске омладине 1939, у Краљевини Југославије који се борио за побољшање материјалног положаја студената и очување аутономије универзитета, против диктатуре и фашизма, Велике студентске демонстрације у Југославији које су биле део таласа демонстрација који је 1968. захватио велики број земаља као и Плисане револуције у Чешкој 17. новембра 1989 године.

Ученике смо подсетили и на Унију средњошколаца Србије (УНСС), организацију младих, насталу у децембру 2003. године, са циљем стварања организације која ће репрезентовати и заступати средњошколце на националном и европском нивоу. Организација је настала као иницијатива покрета од стране неколико ученика из Београда који су имали визију уједињавања средњошколаца у циљу борбе за своја права.

Зидне новине приредиле су ученице 17.

Аутор: Габријела Јовићевић, проф.

Хуманитарни турнир у фудзалу

У хуманитарном фудзал турниру је учествовало 16 екипа, а 17. екипа, која је чекала победника турнира је била екипа професора школе.

Победничка ученичка екипа турнира у фудзалу је екипа одељења IV7. Они су одиграли ревијалну утакмицу са наставничком екипом. После резултата 1:1, приступило се извођењу пенала а боља је била екипа наставника.

HUMANITARNI TURNIR
u futsalu

СРЕДЊА СТРУЧНА ШКОЛА "4. ЈУЛИ"
4. ЈУЛИ

03. - 04. oktobar 2023.

- maksimalno 7 članova po ekipi
- prijave se vrše u dm instagram stranice @sss4julivrbas ili kod odeljenskog starešine
- u prijavi navesti odeljenje i spisak igrača
- prijava ekipa traje do petka 29.09.2023.

učešće po ekipi 700 dinara

Sav prihod od turnira biće uplaćen za lečenje učenika Gimnazije Luke Lukiće, brata našeg Mateje iz II-4
Srednja stručna škola "4.juli" Vrbas

Свако дете има право да одраста здраво

Од ове школске године у оквиру Једносменског обогаћеног рада кренуо је са реализацијом Пилот пројекат „Свако дете има право да одраста здраво“. Овај пројекат се реализује у 95 школа које наставу одвијају у једној смени, а додатни часови физичког и здравственог васпитања планирани су за више од 3500 ученика. У нашој школи пројектом су обухваћени ученици одељења 17. Пројектом је обухваћено укупно 120 одељења у целој Србији (од тога 20 одељења ученика средњих школа). Пројектом су планирана, поред два редовна часа физичког васпитања планирана наставним програмом, два додатна часа тако да ученици овог одељења имају четири часа недељно.

Пројекат је резултат сарадње три министарства: Министарства просвете, Министарства здравља и Министарства спорта и омладине. Треба да допринесе стварању јачег развојног система физичког и здравственог васпитања и спорта у Р. Србији и да обезбеди развијање и неговање здравих стилова живота код ученика основних и средњих школа. Основни циљ због кога је овај пројекат креиран је да нам деца буду психофизички здрава, да имају добар квалитет живота и да изграде спортску борбеност и спортски дух.

Како би се пратили резултати напретка ученика током реализације овог пројекта почетком школске године извршена су контролна мерења и тестирања ученика. Ова тестирања биће поновљена крајем школске године. Уколико резултати буду задовољавајући најављено је проширење пројекта на све ученике.

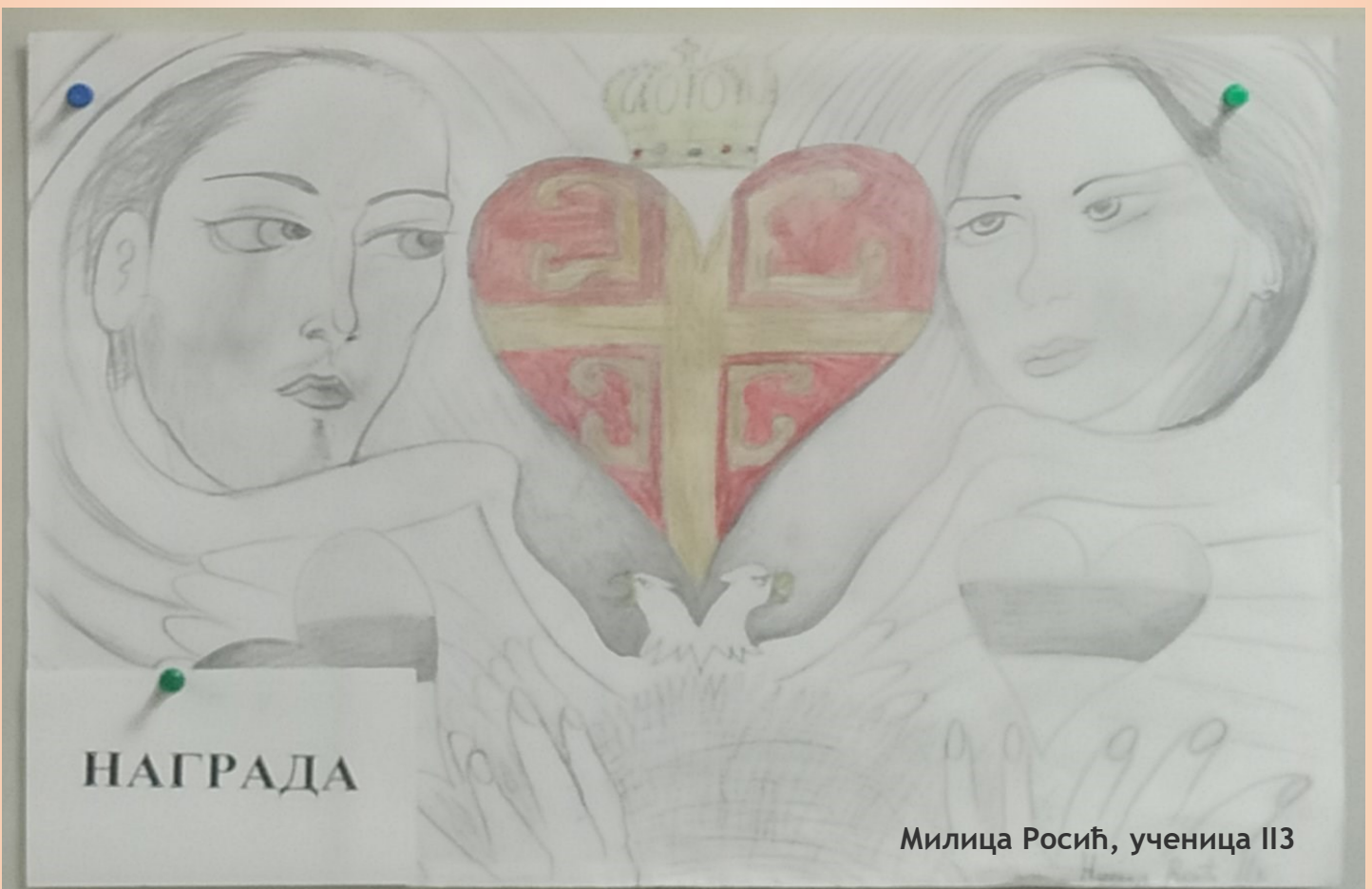
Велико срце деце Србије

„Велико срце деце Србије“ Највећа национална манифестација посвећена за заштиту и промоцију дечјих права, ове године у нашој држави обележена је од 2. до 8. октобра 2023. године под слоганом „Велико срце деце Србије“. Тим поводом Јавна библиотека „Данило Киш“ расписала је ликовно-литерарни конкурс.

Радови наших ученица И3, Нине Чеке и Милице Росић освојили су награде.

Погледајте у небо и видећете како се свет мења

Јавна библиотека „Данило Киш“ донела расписала је Јесењи литерарно-ликовни конкурс 2023, на тему „ПОГЛЕДАЈТЕ НЕБО И ВИДЕЋЕТЕ КАКО СЕ СВЕТ МЕЊА“. Ова тема бирана је као допринос обележавању осам деценија од објављивања Малог принца (1943), најпознатијег романа француског писца Антоана де Сент-Егзиперија.

Међу награђеним радовима нашао се и рад неше ученице IV3, Ане Матин.

Погледај у небо и видећеш како се свет мења

Током нашег постојања сведочимо сталним променама, дана и ноћи, годишњих доба, сунчаних и кишних интервала, где смо се на сваку од њих, као жива бића која живе у складу са природом навикли, јер природа значи промена.

Човек се кроз свој животни век, поред устаљених промена, неретко сусреће са стварима које тотално продрмају и узбуркају како његову личност тако и суштину његовог постојања. Ми као модерно друштво присуствујемо до сада најбржем технолошком развоју који за собом носи доста динамичнији начин живота, на који се људи са наших простора нису навикли. Некада њива у којој је дедин тата засадио јабуку која генерацијама пружа место за дремку и извор свежег воћа, данас је замењена фармом на малим паметним екранима, где је довољан само безазлен покрет како би се обрало цело стабло. Лопта, вијача и ластиж су пали у заборав доласком паметних уређаја. Школе, књиге стављене су у други план, јер деца од малих ногу поседују светску енциклопедију на само један притисак прста. Рецепти наших бака, као и мирис штрудле тек изашле из загрејане рерне, замењена је фабрички прављеним пецивима, пуних разних штетних материја, које красе данашње пекаре. Ведри, смели, поносни људи пуни живота, жељни знања и искуства, склонили су се пред лавином тужних, меланхоличних, несрећних људи који не виде смисао свог постојања. Пуни терени постали су празни, не због мањка деце, већ због тога што деца радије бирају да остану у топлини свог дома и да играју кошарку у виртуалном свету са замишљеним ликовима. Чарапа умочена у разблажену ракију као и шербет за кашаљ замењени су јаким и опојним лековима чије конзумирање углавном има веће штетно дејство него добро. Сеоска граја и кикот деце уступили су место језивој тишини старих домаћинстава у којима само по где ко тврдоглаво чува своје огњиште од заборавља.

Прела, која су била извор забаве, разоноде, смеха, дружења губе се под притиском друштвених мрежа где човек добија погрешну информацију да је задовољио своје социјалне потребе. Док смо некада живели у складу са природом данас смо учени како је она све више штетна за наше здравље и да се због тога све више затварамо у наше бетонске кутије у граду које називамо домовима, а иронично је што данас има много више болесних људи него пре неколико година.

Узевши све у обзир, савремен начин живота јесте дубоко продрмао сам бит постојања, али за собом је донео разне олакшице и отворио нове видике, па самим тим на нама је како ћемо се снаћи и прилагодити датим околностима.

Ана Матин, ученица IV3

**Ментор: Јованка Шашовић,
професорка српског језика и
књижевности**

Сунчана јесен живота

Поводом 1. октобра, Међународног дана старих особа, Црвени крст Врбас је и ове године организовао акцију под називом „Сунчана јесен живота“ у оквиру које је расписан конкурс за ликовне и литерарне радове ученика основних и средњих школа и деце у предшколским установама. Тема овог конкурса је љубав и пажња према старијим особама, толеранција и солидарност међу генерацијама старијих особа.

У категорији литерарних радова ученика средњошколског узраста Анђела Миклош, ученица III9, освојила је другу награду док је Радмила Милошевић, ученица IV3, освојила трећу награду.

Сунчана јесен живота

Јесен је, топла, пуна плодова засејаних вредним рукама у рано пролеће. Падање лишћа са грана опомиње нас на долазак хладне зиме. Сви тражимо топлину и сигурност.

Ветрови живота нас понекад однесу далеко као неке птиће из гнезда. Увек се нађе нека топла рука која прихвати немоћне. Када се људи нађу у јесени живота, њима је потребна помоћ и разумевање. Они су пуни разумевања и животног искуства. Не смемо дискриминисати људе према генерацијама. Свако животно доба има своју лепоту. Од старијих људи можемо научити како да будемо усшешнији, бољи, срећнији. Старији људи не журе, имају много времена и срећни су када их посетимо. У старијим људима имамо узор. Они су били врсни пекари, учитељи, лекари, возачи, полицајци. Када сам била мала, у мом комшлуку је била једна бака. За мене је била права бака, иако нас нису везале родбинске везе. Причала ми је приче, водила ме у шетњу, чувала и тешила када бих била сама и тужна. Правила ми је најлепше фризуре, била је моја драга бака. Свако од нас има близу себе неку баку и неког деку и, сви они имају своје унуке, али желе и нама да поделе љубав и пажњу. Живимо у свету у коме је новац потребан за све, али љубав, пажња, разумевање према старијима треба да се мере нашом заједничком срећом. Лекове проналазе у апотекама, а снагу у нашим испруженим рукама.

Октобар је топао, јесен је око нас, љубав према људима у сунчаној јесени живота, у нама.

Анђела Миклош, ученица III9

Ментор: Јелица Говедарица, проф.

Љубав и пажња према старијим особама, толеранција међу генерацијама старих и младих особа

Мени бака често каже:
„Дете моје најдраже,
моје време већ је прошло,
твоје је сада на ред дошло.“
Ја је слушам па је грдим.
Немој бако да ме љутиш.
Какве су ти то приче?
Бако, зашто тако нешто вичеш?!
Драго дете, сад слушај овако:
„Овај свет отишао је предалеко.
На снагу наступиле су друштвене мреже,
интернет и телефони,
сада бака више није у моди.
Све је то за мене страно,
ма какав телефон,
једва и да знам шта је то“.

Ја је гледам, па се смешкам,
па је упитам овако:
„Сећаш ли се кад си ме учила,
како да бројим до десет,
па чак и да множим до педесет.
Или кад си ми први пут показала
како да везујем пертлу.
Или кад си решила сваку моју дилему.
Па смо дошле на неке озбиљне теме.
Ту си ме научила шта је поштење.
Од тебе сам учила, научила и учим,
а сада ћу да се искупим,
па ћу и ја тебе нешто да научим.
Интернет се котисти веома лако.
Видећеш и сама, показаћу ти како“.

Радмила Милошевић, ученица IV3
Ментор: Јованка Шашовић, проф.

Анђелин кутак

Породица света

Породица је позната по имању мајке и оца који су као две руже који морају развити свој пупољак да постане предивни цвет. Мајка, предивно биће које рађа дете и развија га, и отац, предивно биће које подиже и учи дете. Када дете добије од њих љубав развије се у најлепшу ружу.

Многа деца данас немају родитеље. Не живе са њима, не уче од њих, не знају баш најбоље шта је родитељска љубав. Неретко постану депресивни, изгубљени и са пуно питања. Ја знам и имам искуства. И желим показати, па и да ја научим, да сви у туђим очима који имају љубав према нама могу бити наша породица. Пријатељи, старатељи, учитељи, васпитачи. Све њих можемо гледати као породицу. Зато породица не мора бити само мајка и отац већ и људи који нас воле и подижу. Знам да деца кој не живе са родитељима него код старатеља или дому за децу мисле да нигде не припадају и да немају дом љубави, али где су људи који те воле и пружају љубав тамо је твој топли дом породице. Сви се требамо гледати као браћа и сестре јер смо сви обитељи света. Хајде да насмејемо такву децу, хајде да загрлимо огорчене, хајде да помогнемо сирочадима, хајде да усрећимо једни друге.

Родитељи, баке и деке загрлите некад и децу која и нису ваша. Нека се сви осете као прелепи грмови ружа, нека сунце обасја такве љуе који то ураде и нека се та деца насмеју и усреће. Пружимо љубав према свима и осетимо се у овом свету као у нашем великом топлим породичном дому.

Аутор: Анђела Миклош, ученица III9

„Пријатељи су породица коју бирате.“

Jess C. Scott

Ја сам...

Ја сам принцеза својих дела
Ја сам богиња својих одлука
Ја сам ратник против демона
Ја сам јача од својих грехова.

Ја сам глава животних ситуација
Ја сам избор добрих ствари
Ја сам узор неуспелих
Ја сам осмех свог живота.

Успем да пливам и кад скоро тонем
и увек нађем чамац да се попнем.
И кад потонем ја зароним
и тражим одговоре.

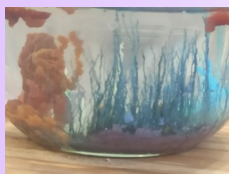
Ја сам вода својих ситуација
Ја сам ветар који све лоше носи
Ја сам чамац који себе спасава
Ја тражим копно уздаха питањем: Ко си?

Некад живот питам: Ко си?
Ал' схватим да одговор не постоји
и да смо живот ми
и наше делатности.

Аутор: Анђела Миклош, ученица III9

„Поред правих пријатеља никад не можеш бити сам”

Трећи фестивал науке у Кули

Светски дан науке обележава се 10. новембра. Учешћем на трећем Фестивалу науке у Кули ученици и професори наше школе дали су свој скромни допринос у подизању свести о улози науке у нашем свакодневном животу.

На нашем штанду посетиоци су имали прилику да виде низ занимљивих експеримената, али и да их сами изводе. При томе су им помагале ученице ИЗ, Наталија Новаков, Кристина Алић и Нина Чеке.

Штанд је посетио министар грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Горан Весић и чланови његове делегације. Том приликом нам је уручио пригодне поклоне.

Трећи Фестивал науке у Кули у организацији Образовног центра „Сократ“ одржан је у спортској хали ОШ „Петефи бригада“ под називом „У сусрет науци“. Сви присутни могли су на забаван и интересантан начин да се упуте у свет експеримената и да открију тајне природе, технологије и свемира.

Паметни кран

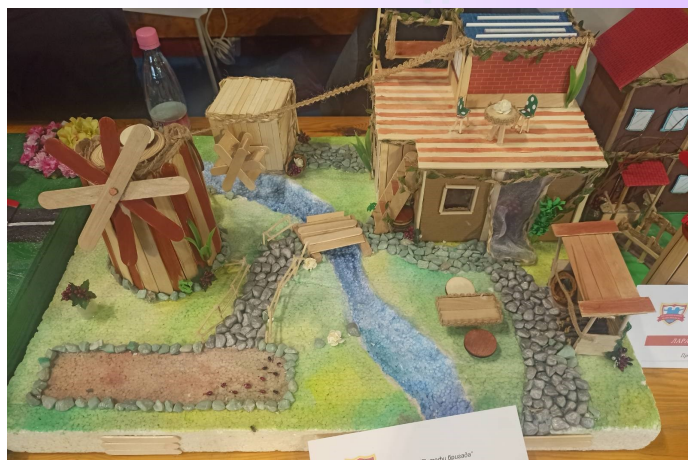
Чистач канализације

Геотермална електрана

Систем за наводњавање

Еко фарма

Свирање уз помоћ boomwhakers – а

Дама у функцији заштите планете

Грађевинарство

Дама у функцији заштите планете

Дрон

Аутори: Наталија Новаков, Кристина Алић и Нина Чеке, ученице ИЗ

Посета Сајму књига

Београдски сајам књига за 2023. годину организовао је 66. Међународни сајам књига од 21. до 29. октобра. Истовремено се одржавао Сајам образовања и наставних средстава, под слоганом „Образована Србија, успешна Србија“ .

Тридесет два ученика наше школе у пратњи пет наставника посетити су сајам књига, сајам образовања и обишли Кнез Михајлову улицу 27.10.2023. године.

Међународни београдски сајам књига једна је од најстаријих и најважнијих књижевних манифестација у региону. Сви издавачи из Србије и најугледнији издавачи из региона представљају своју годишњу издавачку продукцију.

На сајму образовања је представљен велики број високошколских установа из целе Србије. Сајам је прилика да ученици стекну ширу перспективу у погледу избора за даље школовање.

Након обиласка сајма обишли смо Кнез Михајлову улицу. Кнез Михаилова улица је пешачка зона, трговачки центар и улица законом заштићена као једно од најстаријих и највреднијих градских споменичких амбијената, са низом репрезентативних зграда и грађанских кућа насталих крајем 70-их година 19. века. Сматра се да је још у време Римљана овде био центар насеља Сингидунум. Средином 19. века овде је у горњем делу била башта кнеза Александра Карађорђевића.

Ученици су били у прилици да посете Калемегдан и по жељи обиђу Београдски зоолошки врт.

Деца су уживала. Вратили су се пуни утисака, богатији за нова незаборавна искуства.

Аутор: Андрија Цицмил, ученик II3

europa international

Training in the bakery of SSŠ “4.July” high school Vrbas/Serbia

December 6, 2023 | By: Gerd Alscher

In the practical teaching, realized in the school bakery, the students took pictures of each phase of the work of making a certain product. Later, as a part of extracurricular activities, they created pages with precise instructions on the required ingredients and the manufacturing process for each product. In this way, they transferred their experiences to the digital edition of their recipes.

Пројекат „Наша пекара“ представљен је на фејсбук страници и сајту „EUROPEA international“. То је удружење које ради на развоју стручног образовања и обуке (ВЕТ) у зеленом сектору Европе. Ова област покрива широк спектар занимања у оквиру пољопривреде, пољопривреде, хортикултуре, уређења простора, шумарства, студија коња и других - укључујући све смерове који су засновани на земљи и који се уклапају под велики кишобран Зеленог ВЕТ-а. Тренутно ЕУРОПЕА обједињује 24 националне мреже ЕУРОПЕА и представља више од 500 зелених стручних школа широм Европе.

Посета Градском музеју

Ученици одељења II3 и III9 посетили су Градски музеј са проф. Станом Николић и проф. Јеленом Добријевић. У обилазак сталне поставке повео их је кустос Павле Орбовић.

На ученике је посебан утисак оставила апотека „Код круне“ Милета Лесковца. Која се налазила у Старом Врбасу. Апотека је основана 1897. године и радила је све до 1949. године кад је одлуком власти национализована. Намештај апотеке је конфискован и стављен на располагање државној апотеци.

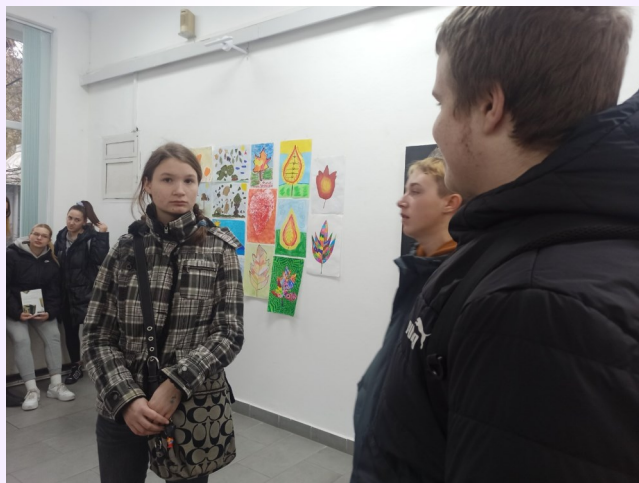
Намештај апотеке *Код Круне* је у власништву Градске апотеке Врбас, а дат је на коришћење за изложбене потребе Градском музеју Врбас од 1997. године. Намештај се састоји из 12 витрина, два пулта и једног радног стола. Намештај је израђен у мајсторској радионици у Бечу.

Посета Градској галерији

Ученици одељења II3 и III9 са професоркама Милом Сузић, Станом Николић и Јеленом Добријевић посетили су Градску галерију Културног центра Врбаса.

Уз веома занимљиво и инспиративно предавање Силвије Јелачић ученици су погледали поставку Данијеле Димковић "Фрагменти простора" и изложбу дечјих радова под називом „За највећи, најлепши и најшаренији лист“.

Малишани у нашим клупама

Предшколска деца из вртића „Сунцикрет“ посетила су нашу школу 1. новембра. Дочекала их је професорка Наташа Баланго.

Деца су пратила њену презентацију на задату тему и упознала неки нови микро свет завиривши кроз микроскоп.

Калеидоскоп Малог принца

Ове године обележава се осамдесет година од објављивања најпознатијег дела Antoana de Sent Egziperija и једне од најчитанијих књига свих времена. Иако времешан, Мали принц не престаје да плени генерације људи и да их води кроз свет маште али и реалности.

Ученици Драмског студија наше школе су проучавали животну филозофију Egziperijeвог великог „Принца“.

Читајући роман и истражујући околности под којима је настао, запитали су се да ли је Мали принц обичан роман или живот? Да дођу до одговора помагале су им психолошке радионице које су водиле наставнице Ана Миловић и Гордана Перовић.

Схватили смо да саживот са становницима планете није баш толико компликован кад људе прихватимо онакве какви јесу, без предрасуда и лажног моралисања. Као крањи резултат овог вишемесечног пројекта у оквиру једносменског рада, Драмски

студио нас је обрадовао сценском игром каква до сада није виђена у нашој школи. На сцени смо поред сјајних глумаца видели и лутке, а утисак је употпунио звук гитаре из позадине.

„Само се срцем добро види“ - порука је Малог принца која нам боји свет ведрим бојама.

Снежана Миљанић, проф.

Безбедност саобраћаја у зонама пружних прелаза

У Анекс сали ЦФК „Драго Јововић“ 20.12.2023. године одржано је предавање под називом Безбедност саобраћаја у зонама пружних прелаза. Предавање су одржали Милан Глушац и Страхиња Ђурачић, чланови Општинског савета за безбедност саобраћаја Врбас и наш професор саобраћајне групе предмета Драган Копривица. Овај пројекат је реализован уз подршку Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај. Пројекат је спровело Куцурско удружење младих—КУМ.

Правила понашања ученика

ПРАВА

- Стицање квалитетног образовања у сигурном окружењу, без ометања
- Поштен и једнак однос према сваком ученику
- Поступање према ученику са поштовањем њихове личности
- Да буду обавештени о својим правима, одговорностима и правилима понашања

ДУЖНОСТИ

- У школу долази редовно и на време
- Када у учионицу уђе наставник и старија особа, сви ученици устају
- Ученик не може напустити час без одобрења професора који води тај час
- Мобилни телефони, мп3 и слични уређаји морају за време часа бити искључени и стајати у торби
- Ученик је дужан да има сав прибор и опрему на часу, савесно ради на усвајању знања, вештина и вредности, на часу прати упутства професора и не омета остале шушкањем, смехом, окретањем, устајањем, ходањем, добацавањем и сл.
- За време одмора узимају ужину и пиће и обављају физиолошке потребе. Јести и пити на часу није дозвољено. Само у изузетним случајевима могу тражити за време часа да изађу напоље
- Жвакање жвакаће гума није дозвољено на часу
- Ученици користе свој улаз

ОДГОВОРСТИ

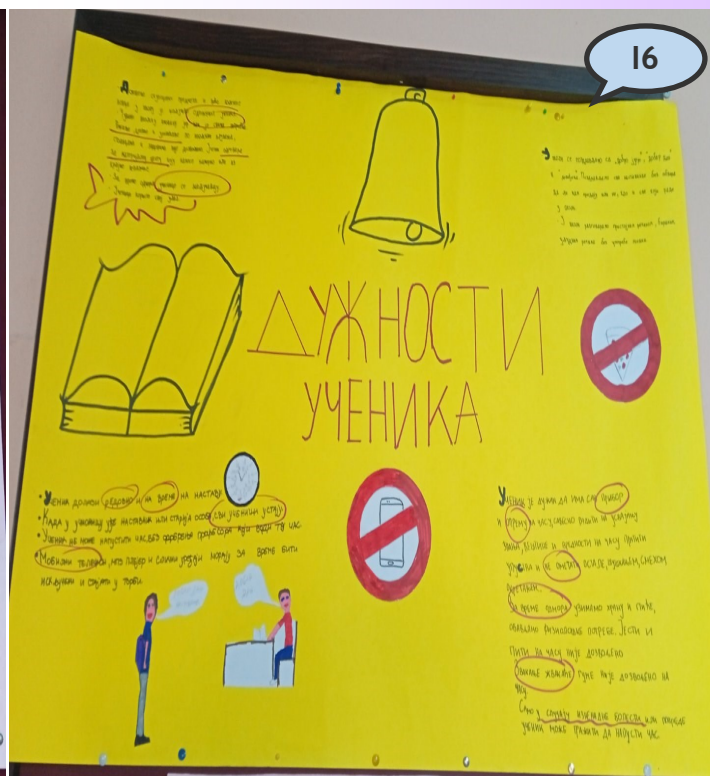
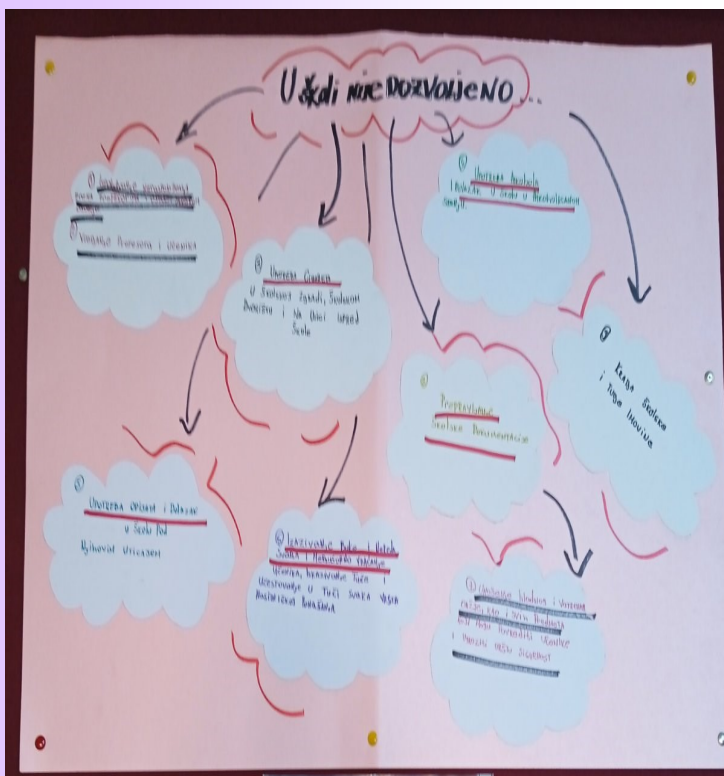
- Редовно похађање наставе, долазак на време, доношење прибора и опреме
- Уважавање права других
- Савесно залагање и испуњавање школских обавеза
- Знати и поштовати правила школе
- Пријава инцидента и активности које могу ометати сигурност свих ученика у школи
- Све проблеме решавати у сарадњи са запосленима у школи

ЗАБРАЊЕНО

- Испољаване нерасположења према професорима и осталом школском осбљу
- Вређање професора и ученика
- Употреба цигарета
- Употреба алкохола и долазак у школу у алкохолисаном стању
- Употреба опијата и долазак у школу под њиховим утицајем
- Изазивање буке и нереди, свађа и међусобно вређање ученика, изазивање туче и учествовање у тучи, свака врста насилничког понашања
- Уношење хладног и ватреног оружја, као и свих предмета који могу повредити ученике и угрозити општу сигурност
- Преправљање школске документације
- Крађа школске и друге имовине

ДУЖНОСТИ

- Само у случају изненадне болести или повреде, ученик може тражити да напусти час. Те часове су родитељи дужни да оправдају.
- Ученик је дужан да одржава личну хигијену и у школу долази прикладно одевен и пристојног изгледа, примерено месту на коме се налази. Неприкладно је долазити у прекрратким сукњма, шорцевима, мајицама на бретеле и са великим деколтеима, откривеног стомака, провидне одеће, прљаве и неуредне одеће, прљаве и неуредне косе, упадљиве боје косе и фризуре и са пирсингом.
- У школи се поздрављамо са „добро јутро“, „добар дан“ и „довиђења“.
Поздрављамо све наставнике (теткице, домара, обезбеђење) без обзира да ли нам требају или не, као и све који раде у школи.
- У школи разговарамо пристојним речима, бираним, уљудним речима без употребе псовки. Трудимо се да што више употребимо речи као што су хвала, молим, изволи, извини...
- Боравак у чистој и уредној учионици свима више прија. Отпатке у учионици и у дворишту бацамо у канте за отпатке.
- Доношење скупочених предмета и веће количине новца у школу је искључиво одговорност ученика. Ако нестану, не кривите друге.
- Чувамо школску имовину јер нам је свима потребна. Писање, цртање и урезивање по школским клупама, столицама и зидовима није дозвољено. Ученик одговара за материјалну штету коју нанесе намерно или из крајње напажње.
- За време одмора учионице се закључвају.

НАЦИОНАЛНИ
ДАН ДАВАЊА

НАЦИОНАЛНИ ДАН ДАВАЊА

9. октобра 2023. године
у Београду

Српски филантропски форум
са великим задовољством и поносом додељује

СВЕДОЧАНСТВО О ДОБРОТИ

Средњој стручној школи „4. јули“ у Врбасу
(назив школе)

за допринос у подстицању добрих дела
у Години Доброте

На овај дан награђивање доброте у школама Србије постаје наша светла традиција.

Сведочанство о доброти је симбол захвалности и подстицај за настављање низа добрих дела онима који шире љубазност и помажу другима.

Доброту препознајемо у малим гестовима, јер они чине велику разлику.

Нека ова награда буде подсетник да свако може бити херој сваког дана ширећи доброту у својој школи и заједници.

Веран Матић
Српски филантропски форум

Монодрама о Михајлу Пупину

Михајло Пупин (Идвор, 27. септембар 1854 – Њујорк, 12. март 1935), српски електро инжењер, физичар и проналазач, доктор физичке хемије, професор универзитета (Колумбија универзитет, САД, математичка физика). Један је од најпознатијих српских научника свих времена. Био је почасни конзул Србије у САД и један од оснивача и дугогодишњи председник Српског народног савеза у Америци. Такође је добио и Пулицерову награду (1924) за аутобиографско дело „Са пашњака до научењака“.

Михајло Пупин је током свог научног и експерименталног рада дао значајне закључке важне за поља вишеструке телеграфије, бежичне телеграфије и телефоније, потом рентгенологије, а има и великих заслуга за развој електротехнике. Такође је заслужан и за проналазак Пупинових калемова.

Добитник је многих научних награда и медаља, био је члан Америчке академије наука, Српске краљевске академије и почасни доктор 18 универзитета.

Поводом годишњице Пупиновог рођења у нашој школи је организована представа, монодрама у извођењу Фуада Табучића о животу овог нашег великог научника.

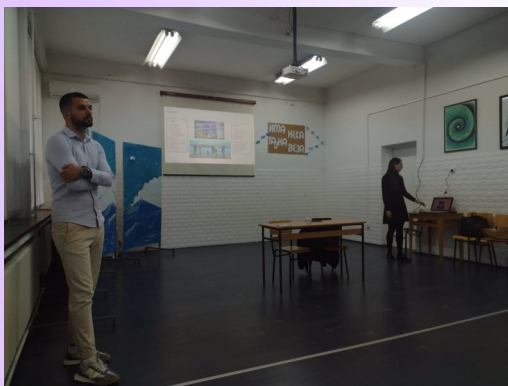

Јучерашња монодрама била је одлична. Ипак, мој најјачи утисак су наши ученици. Показали су емпатију на делу. Како није било довољно места за седење, устајали су једни другима и смењивали се у „гледалишту“.

Ана Миловић, проф.

Представљање Пољопривредног факултета

Крајем новемба представници Пољопривредног факултете из Новог Сада матуратима четвртог степена наше школе дали су све потребне информације о упису на основне, мастер и интегрисане студије у академску 2023/2024. годину.

UV
DEPARTMAN ZA
UREĐENJE VODA
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
НОВИ САД

STUDIJSKI PROGRAM
**UREĐENJE, KORIŠĆENJE I
ZAŠTITA VODA**

НАЈВАЖНИЈИ ИЗАЗОВИ ЧОВЕЧАНСТВА
У 21. ВЕКУ СУ ВЕЗАНИ ЗА ВОДУ.
СУОЧИ SE SA ИЗАЗОВИ!

<http://watermanagement.edu.rs/>
<https://www.facebook.com/DepartmanUredjenjeVODA>
@menadzment_voda

Основне академске студије 2021

- ▷ РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО
- ▷ АНИМАЛНА ПРОИЗВОДЊА
- ▷ ВОЂАРСТВО, ВИНОГРАДАРСТВО И ХОРТИКУЛТУРА
  1. МОДУЛ ВОЂАРСТВО И ВИНОГРАДАРСТВО
  2. МОДУЛ ОРНАМЕНТАЛНА ХОРТИКУЛТУРА
  3. МОДУЛ ПРОИЗВОДЊА САДНОГ МАТЕРИЈАЛА
- ▷ ФИТОМЕДИЦИНА
  1. МОДУЛ ЗАШТИТА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА, ЗДРАВЉА ЉУДИ И ЖИВОТИЊА
  2. МОДУЛ ЗАШТИТА БИЉА
- ▷ ПОЉОПРИВРЕДНА ТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ
- ▷ УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И ЗАШТИТА ВОДА
- ▷ АГРОЕКОНОМИЈА
- ▷ ПЕЈЗАЖНА АРХИТЕКТУРА
- ▷ ОРГАНСКА ПОЉОПРИВРЕДА

Интегрисане академске студије

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПО АКРЕДИТАЦИЈИ ОД 2014. ГОДИНЕ КОЈА
ЈЕ ВАЖИЛА ДО 2020. ГОДИНЕ

НОВИ СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ОД 2020. ГОДИНЕ

Мастер академске студије (MAC) - 2021

Мастер академске студије (MAC) - 2021

- ▷ УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И ЗАШТИТА ВОДА
- ▷ АГРОЕКОНОМИЈА
- ▷ ФИТОМЕДИЦИНА
- ▷ АНИМАЛНА ПРОИЗВОДЊА
- ▷ ОРНАМЕНТАЛНА ХОРТИКУЛТУРА
- ▷ ПЕЈЗАЖНА АРХИТЕКТУРА
- ▷ ПРЕЦИЗНА ПОЉОПРИВРЕДА
- ▷ ВОЂАРСТВО, ВИНОГРАДАРСТВО :
  1. МОДУЛ ВОЂАРСТВО
  2. МОДУЛ ВИНОГРАДАРСТВО
- ▷ ЗЕМЉИШТЕ, БИЉКА И ГЕНЕТИКА
  1. МОДУЛ ЗЕМЉИШТЕ И ИСХРАНА БИЉАКА
  2. МОДУЛ ОРГАНСКА ПОЉОПРИВРЕДА
  3. МОДУЛ ГАЈЕЊЕ РАТАРСКИХ БИЉАКА
  4. МОДУЛ ГАЈЕЊЕ ПОВРТАРСКИХ БИЉАКА
  5. МОДУЛ СИСТЕМИ ГАЈЕЊА КРМНИХ БИЉАКА
  6. МОДУЛ НАВОДЊАВАЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНИХ УСЕВА
  7. МОДУЛ ГЕНЕТИКА И ОПЛЕМЕЊИВАЊЕ
  8. МОДУЛ МОЛЕКУЛИ И БИЉКА
  9. МОДУЛ КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ - ПРИЛАГОЂАВАЊЕ БИЉНЕ ПРОИЗВОДЊЕ

Из старих издања

10

СРЕДЊОШКОЛАЦ

ДЕЦЕМБАР 2002.

ЗАШТО СЕ ОСЕЋАМ ТАКО...?

Не знам зашто младе нико не разуме. Било шта да нас занима, старији нам се обраћају нервозно и са повишеним, grubим тоном.

Више не знам како да помогнем самој себи. Губим вољу за учењем, читањем, изласцима и проводима. Не могу да нађем праву особу, којој бих могао да испричам ово, због чега сам повучен у себе и због чега у последње време немам вољу ни за чим. Али, опет мислим, зашто бих својим бригама оптерећивао друге. Волео бих да завршим школу и да одем далеко од свих где ћу на миру да радим и остварим своје снове. Не разумем ни своје родитеље, а они не разумеју мене. Морам да радим, помажем и учим, а ја не могу све то да постигнем. Једноставно ми се све скупи и дође ми да одем било где само да све заборавим и испразним сав бол који ми се скупио у души. Претварам се да сам весело и срећан, али у себи држим бол, тугу и незадовољство.

Желео бих и да ме други разумеју. Желим да са неким разговарам о таквим стварима а да знам да ће ме разумети. Схватио сам да је живот један и да се вреди борити за живот, породицу...

*Славнић Жарко, II-6
(пренето из вежбанке за српски језик
и књижевност)*

НИ У ЈЕДНОМ ВРЕМЕНУ НИЈЕ ЛАКО ОДРАСТАТИ,
И У ХАРМОНИЈИ И У ХАОСУ
И У НЕМАШТИНИ И У ИЗОБИЉУ,
И У МИРУ И У НЕМИРУ,
И ЈУЧЕ И ДАНАС ПОСТОЈЕ И УПОРНО ОПСТАЈУ
УНИВЕРЗАЛНИ РАЗВОЈНИ ПРОБЛЕМИ
СА КОЈИМА СЕ МЛАДИ СУСРЕЋУ
НА СВОМ ПУТУ ОДРАСТАЊА.

- ТО ЈЕ УНИВЕРЗАЛНИ ПРОБЛЕМ ОДРАСТАЊА КОЈИ МОЖЕТЕ СА ЛАКОЋОМ РЕШИТИ У ПЕДАГОШКО – ПСИХОЛОШКОЈ СЛУЖБИ.
- ПОЗИВАМО УЧЕНИКЕ КОЈИ ИМАЈУ ИСТЕ ИЛИ СЛИЧНЕ ПРОБЛЕМЕ НЕКА СЕ ЈАВЕ У ПЕДАГОШКО - ПСИХОЛОШКУ СЛУЖБУ СВАКИМ РАДНИМ ДАНОМ ОД 8 ДО 13 ЧАСОВА.

ПОЗДРАВ ОД МАРИЈЕ И ГОРДАНЕ

У сусрет школској слави

* Ускликнимо с' љубављу
Светитељу Сави
Српске цркве и школе -
Светитељској глени.
Тано венци, тано слава,
Где носи српски гостив Сава.
Појте му Срби,
Песму и утросјте!

* Благодарна Србијо,
Пуна си љубави
Према својој пастири
Светитељу Сави.
Цело Српство слави славу
Свога оца Светог Саву
Појте му Срби,
Песму и утросјте!

* С' неба шаље благослов
Свети отац Сава.
Са свих страна сви Срби
С' мора и Дунава,
Небу главе подигните
Саву тамо угледајте:
Саву српску славу,
Пред престолом Творца!

* Да се српска сва срца
С тобом уједине,
Сунце мира, љубави
Да нам свима сине;
Да живимо сви у слози,
Свети Сава ти помози,
Почуј глас свог рода
Српскога народа!

* Здраво срце, Банате
И Србију Стара
Раванице чувај нам
Тело Кнез Лазара;
Црна Гора, сестро мила,
Здраво и ти с' нама била,
Да слаavimo славу
Светог Оца Саву.

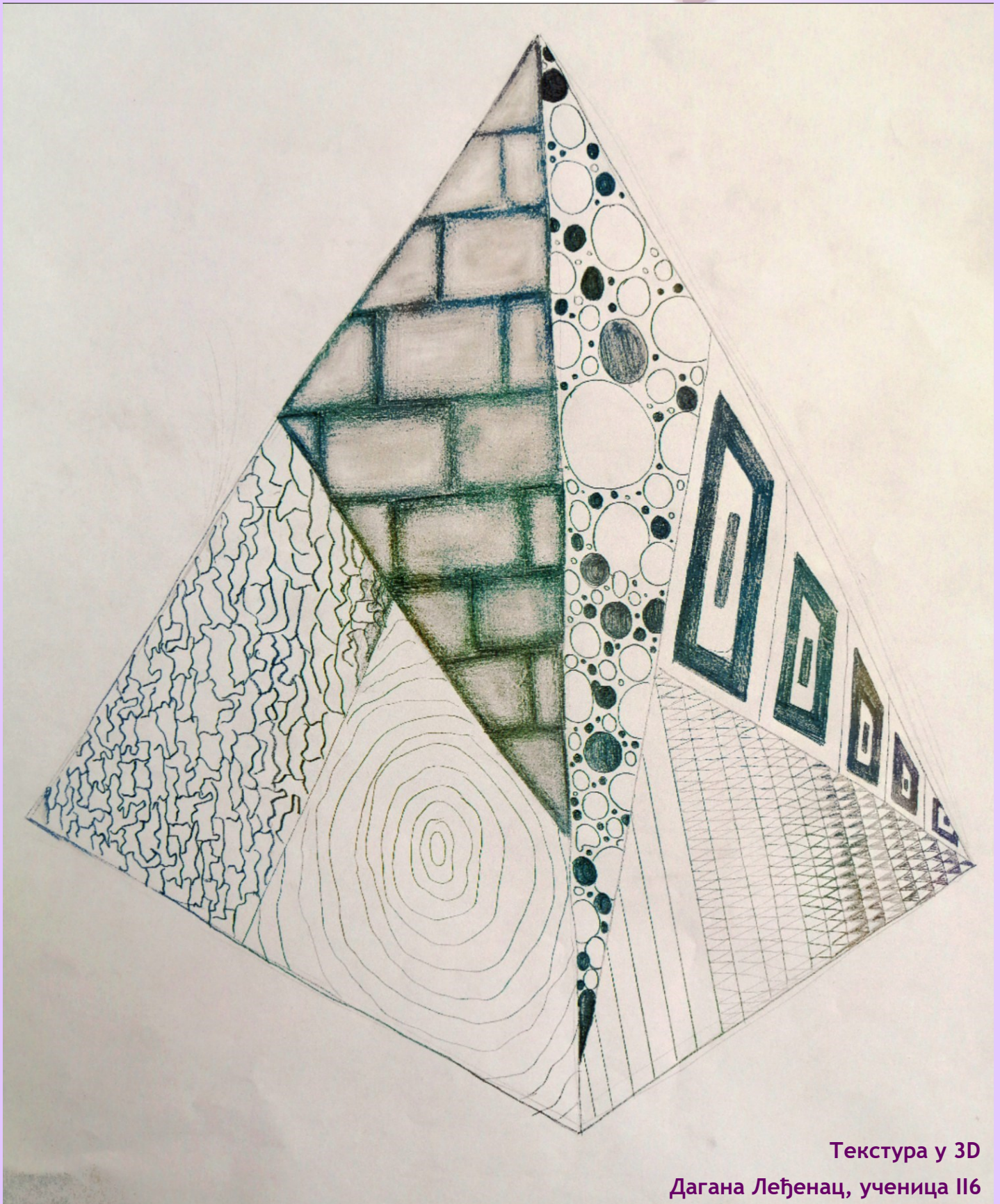
* Милешчево слави се
Телом Светог Саве
Кога славе сви Срби
С обе стране Саве;
Синан - паша ватру пали
Тело Светог Саве спали,
Ал не спали славе,
Нити спале Саве.

* Пет векова Србин је
у ропству чинио,
Светитеља Саве
Име је славило.
Свети Сава Србе воли
И за њих се Богу моли.
Појте му Срби,
Песму и утросјте!

Ода Светом Сави, колаж
Луција Петровић, ученица IIIБ

Ликовни кутак

Текстура у 3D

Дагана Леђенац, ученица П6

Египатски Бог или Божанство

Теодора Сабо, ученица III6

Са часа

ПРИПРЕМА ЗА ЧАС

1. Школа	Техничка школа "Павле Савић"	Место	Нови Сад
2. Наставник (име и презиме)	Јелена Радовић		
3. Предмет:	Технолошке операције	Разред	III ₂
4. Наставна тема :	Топлотне операције		
5. Наставна јединица:	Раскладни уређаји		
6. Циљ наставне јединице:	Стицање знања о кључним концептима и принципима процеса хлађења		
7. Очекивани исходи:	Разумевање основних принципа преноса топлоте, разумевање начина рада компресионе раскладне машине, разматрање примене раскладних система у прехранбеној индустрији		
8. Методе рада:	Дијалогска, монолошка, демонстративна		
9. Облици рада:	Фронтални, индивидуални рад		
10. Потребна опрема / услови / наставна средства / софтвер – апликације - алати за реализацију часа	рачунар, пројектор, табла		

	Планиране активности наставника	Планиране активности ученика
11.1. Уводни део часа (5-7 минута)	Упознаје ученике са наставном јединицом, циљевима часа; Испитује наслов на табли: Хлађење. Раскладне машине. Подстиче разговор са ученицима о њиховом досадашњем раду у оквиру наставне теме.	<ul style="list-style-type: none"> припремају се за час уписују наслов у свеске учествују у дијалогу
11.2. Средишњи део часа (око 30 минута)	Изводи кратак демонстративни оглед (у сарадњи са неким од ученика): Мерење температуре раствора (без раскладног медијума и са раскладним медијумом-ледом). Објашњава градиво уз презентацију. Наглашава да ученици у свеске забележе следеће: <ul style="list-style-type: none"> Хлађење- топлотна технолошка операција 	<ul style="list-style-type: none"> учествују у огледу бележе назначено у свеске учествују у дијалогу

	<ul style="list-style-type: none"> Раскладни медијум- промена фазе раскладног медијума- фреон, амонијак, угљен (IV) оксид, лед... Раскладна машина-контролисано хлађење ; чува раскладни медијум; утрошак рада и/или енергије Компресионе раскладне машине Апсорпционе и ејекторске раскладне машине 	
11.3. Завршни део часа (око 10 минута)	Подстиче извођење закључака; проверава оствареност исхода. Даје упутства за израду домаћег задатка : На интернету истражити оптималне температуре складиштења јабука, малина и свежег меса и временски рок чувања истих при оптималној температури. Домаћи задатак забележити у свеску (и задатак и решење). Домаћи задатак, шема рада раскладне машине и шема рада компресионе машине биће одштампане и подељене ученицима на почетку часа.	<ul style="list-style-type: none"> Учествују у понављању градива Постављају питања

12. Линкови	<ul style="list-style-type: none"> ка презентацији која прати час ка дигиталном образовном садржају / алатима / апликацијама ка свим осталим онлајн садржајима који дају увид у припрему за час и његову реализацију 	https://docs.google.com/presentation/d/1KMqgbkRg5mfXiTJ0sDN0i3sbU5bjwKf/edit#slide=id.p1
-------------	---	---

13. Начини провере остварености исхода	Усмено, кроз разговор, уз следећа питања: <ul style="list-style-type: none"> У ком смеру се топлота спонтано преноси у природи? Какав је случај код хлађења? Која је функција раскладне машине? Које врсте раскладних машина познајете? По ком критеријуму је извршена подела? Објасни принцип рада компресионе раскладне машине. Објасни примену хлађења.
--	---

14. Остало (нпр. стандарди, кључни појмови, корелација, међупредметне компетенције и сл.)	<ul style="list-style-type: none"> Кључни појмови: пренос топлоте, раскладни медијум, компресиона раскладна машина, хлађење и прехранбена индустрија Корелација: Физика, Прехранбена технологија Међупредметне компетенције: комуникација, критичко размишљање
---	---

ХЛАЂЕЊЕ

РАСХЛАДНЕ МАШИНЕ

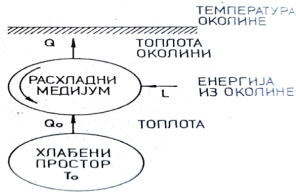

*Загрејано тело се природним путем може охладити само до температуре околине.

*Хлађење испод температуре околине остварује се расхладним медијумом (лед, течни ваздух, течни азот...).

*Хлађење прати промена фазе расхладног медијума (лед се топи, течан ваздух и азот испаравају).

ШЕМА РАСХЛАДНЕ МАШИНЕ

*Улога расхладне машине је да сачува расхладни медијум.

*Машина представља затворен систем у којем расхладни медијум одузима топлоту из хлађеног простора и уз утвршак енергије из околине предаје околини топлоту.

*Расхладни медијум у расхладној машини обавља термодинамички кружни процес улево и на тај начин стално топлоту са ниже температуре преноси у околину са вишом температуром.

*Расхладне машине се деле на:

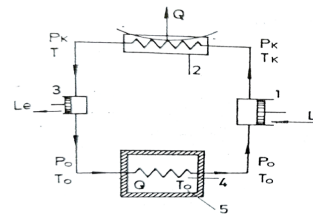
КОМПРЕСИОНЕ РАСХЛАДНЕ МАШИНЕ које за остварење кружног процеса троше само МЕХАНИЧКУ енергију.

Као расхладни медијум се најчешће користи фреон.

АПСОРПЦИОНЕ И ЕЈЕКТОРСКЕ РАСХЛАДНЕ МАШИНЕ које за остварење кружног процеса расхладног медијума користе МЕХАНИЧКИ РАД и ТОПЛОТУ

Као расхладни медијум за апсорпционе расхладне машине се најчешће користи амонијак, а за ејекторске вода.

КОМПРЕСИОНА РАСХЛАДНА МАШИНА

- 1 – компресор
- 2 – кондензатор
- 3 – експанзиони цилиндар
- 4 – испаривач
- 5 – расхладни простор

ХЛАДЊАЧЕ

*складишта која се користе за одржавање потребних особина прехранбених производа

*температура се у њима одржава директним или индиректним хлађењем

*деле се према намени (индустијске, прихватне, централне...)

Понављање

- У ком смеру се топлота спонтано преноси у природи? Какав је случај код хлађења?
- Која је функција расхладне машине? Које врсте расхладних машина познајете?
- По ком критеријуму је извршена подела?
- Објасни принцип рада компресионе расхладне машине.
- Објасни примену хлађења.

Домаћи задатак

На интернету истражити оптималну температуру складиштења јабука, малина и свежег меса и временски рок чувања истих при оптималној температури.

Аутор: Јелена Радовић, проф.

Новогодишњи хуманитарни базар

Удружење „Наше огњиште среће“ организовало је на Тргу Николе Пашиће 21. дрцембра Новогодишњи хуманитарни дечији базар. Као и увек, наши ученици и наставници су се радо прикључили овим активностима. Припремљено је доста различитих производа. Наши ученици великог срца продавали су те производе за своје другаре на нашем штанду.

На штанду су дежурали ученици I3, II3 и IV3 са професоркама Милом Сузић, Дејаном Мамула и Мирјанов Миланов.

Аутор: Миа Кецојевић, ученица II3

Еколошка акција

Ученици одељења III3 су у пратњи професорке Невене Малиновић учествовали у чишћењу „Шлајза“. Акција је изведена 21. септембра 2023. године. Ова еколошка акција чишћења реализована је у склопу пројекта „Чисто из љубави—River CleanUp Collective“ који спроводе хуманитарна организација Чепом до осмеха и компанија Lidl Србија. Заједно са вршњацима из Гимназије „Жарко Зрењанин“ помагали су у чишћењу обале Великог Бачког Канала и излетишта „Шлајз“ на које наш суграђани радо одлазе.

РТС крос

Крос РТС-а „Кроз Србију“ одржан је 22. септембра. У свим градовима, општинским центрима и селима, истовремено су трчали ђаци и предшколци. Знак за старт даје министар просвете у десет сати из студија РТС-а и Радио Београда 1.

Као и претходних година овој манифестацији радо се прикључују ученици наше школе. У препознатљивим мајицама са логом школе трчали су и дечаци и девојчице.

Највернији навијачи и подршка били су им њихови наставници.

Нашим златним рукометашима уручена Доситејева награда.

На Државном првенству у Параћину 22. и 23. маја 2022. године рукометна екипа наше школе освојила је златну медаљу. Постали су прваци Србије. Нашу екипу чинили су: капитен Саво Зекић, Марко Вујовић, Коста Мусић, Вук Влаовић, Милија Паповић, Срђан Драгић, Данијел Бајровић, Ален Бајровић, Стефан Марковић, Милош Булатовић, Андрија Скубан и Вукан Вујовић.

Доситејева награда

Атлетска трка поводом Дана ослобођења

На атлетској трци поводом Дана ослобођења града наши ученици постигли су запажене резултате. За ученике средњих школа организоване су четири трка. По две за омладинце и омладинке. Пет првопласираних ученика у свакој трци добило је дипломе.

ПРЕЗИМЕ И ИМЕ ТАКМИЧАРА РАЗРЕД	ШКОЛА - МЕСТО	ПЛАСМАН
Ж.1-2 СЕКУЛИЋ НИНА	ГИМН. "ЖАРКО ЗРЕЊАНИН"	1-5
Ж.1-2 ВУЈМИЛОВИЋ ЈЕЛЕНА	С.С.Ш. "4.ЈУЛИ"	2-4
Ж.1-2 РАДОВИЋ НАЂА	ГИМН. "ЖАРКО ЗРЕЊАНИН"	3-3
Ж.1-2 АЛЕКСИЋ МАРИЈА	ГИМН. "ЖАРКО ЗРЕЊАНИН"	4-2
Ж.1-2 СТРИЧЕВИЋ МАША	ГИМН. "ЖАРКО ЗРЕЊАНИН"	5-1
М.1-2 ДАМЈАНОВИЋ ВУКАН	С.С.Ш. "4.ЈУЛИ"	1-5
М.1-2 МИЛОВИЋ МИЈАТ	С.С.Ш. "4.ЈУЛИ"	2-4
М.1-2 БАЈАГИЋ АНДРИЈА	ГИМН. "ЖАРКО ЗРЕЊАНИН"	3-3
М.1-2 ЈОКОВИЋ ДАНИЛО	ГИМН. "ЖАРКО ЗРЕЊАНИН"	4-2
М.1-2 ПЕРАНОВИЋ МИЛОШ	С.С.Ш. "4.ЈУЛИ"	5-1
Ж.3-4 ВРАНИЋ ВЕСНА	С.С.Ш. "4.ЈУЛИ"	1-5
Ж.3-4 МЕЛИЋ МИА	ГИМН. "ЖАРКО ЗРЕЊАНИН"	2-4
Ж.3-4 МИЛАНОВИЋ АНЂЕЛА	С.С.Ш. "4.ЈУЛИ"	3-3
Ж.3-4 ЈОЖА МИЛИЦА	С.С.Ш. "4.ЈУЛИ"	4-2
Ж.3-4 МИЛАНОВИЋ МИЛИЦА	С.С.Ш. "4.ЈУЛИ"	5-1
М.3-4 ХРЊАЧКИ НИКОЛА	С.С.Ш. "4.ЈУЛИ"	1-5
М.3-4 ТОМЧИЋ СТЕФАН	С.С.Ш. "4.ЈУЛИ"	2-4
М.3-4 ДОКНИЋ БАЛША	С.С.Ш. "4.ЈУЛИ"	3-3
М.3-4 МАРКОВИЋ ВЕЉКО	С.С.Ш. "4.ЈУЛИ"	4-2
М.3-4 ЧОБАНСКИ ВОЈИН	С.С.Ш. "4.ЈУЛИ"	5-1

Још једна медаља

На 23. Балканском Карате Првенству које је одржано у Љубљани од 17–19. новембра 2023. године наш Михајло је био најбољи у својој категорији.

Михајло је шампион Светске лиге и Балкана. Тренутно размишља о Првенству Европе које ће се одржати у Грузији и где се нада да ће, уколико добије позив селектора, достојно представљати своју земљу.

JUNIOR KUMITE MALE -61 KG				
CATEGORIES	RANK	NAME	CLUB	COUNTRY
JUNIOR KUMITE MALE -61 KG	1	KRNAJAC MIHAJLO	SERBIA	SERBIA
JUNIOR KUMITE MALE -61 KG	2	DRAGULIN ALFONSO ANDREI	ROMANIA	ROMANIA
JUNIOR KUMITE MALE -61 KG	3	MIHAYLOV PETAR	BULGARIA	BULGARIA
JUNIOR KUMITE MALE -61 KG	3	OGUS SAVAS	TURKYE	TURKIYE

„Моји најзначајнији успеси су прво место на Светској лиги младих у Поречу и прво место на Балканијади. Очекујем позив на Европско првенство и надам се медаљи. Моја очекивања су, такође, фокусирана на покрајинска и државна првенства и куп такмичења, где такође сматрам да имам велике шансе за место на победничком постољу.“ - изјавио је Михајло за Q Mediu.

Интервју са Михајлом Крнајцем

Поздрав, Михајло!

Можеш ли да нам кажеш када и где си почео да тренираш карате?

- *Почео сам да тренирам са седам година у Карате клубу „Вукови“ у Кули.*

Да ли имаш узоре и ко ти је највећи узор?

- *Немам узор, али узор су ми сви који су успели у спорту.*

За који клуб тренутно тренираш?

- *Тренутно тренирам за Карате клуб „Хајдук“ из Куле.*

Да ли се такмичиш за репрезентацију Србије?

- *Да, стални сам члан селекције Србије.*

Можеш ли да нам наведеш своје најзначајније резултате?

- *То су друго место на Школском Првенству Света, прво место на Првенству Балкана и прво место прво место на Светској лиги младих.*

Свака част! Желимо ти пуно успеха у наредним такмичењима. Хвала на разговору!

Луција Петровић, ученица III6

Хуманитарни турнири у децембру

Турнир у фудзалу 3 на 3

На хуманитарном турниру у фудзалу за финале су се својом добром игром избориле екипе III6 и IV6. Победници финала били су искуснија и уигтранија екипе IV6.

**ХУМАНИТАРНИ ТУРНИР
У ФУТЗАЛУ 3x3**
за помоћ ученицима са сметњама у развоју
и инвалидитетом

18 - 21. децембар 2023.

Учешће: 500 динара по екипи
Пријаве код професора физичког
Дејана Обренова до 15.12.2023.
Победничка екипа игра против
екипе родитеља и наставника

СРЕДЊА СТРУЧНА ШКОЛА „4. ЈУЛИ“ ВРБАС

Фудзал тате и синови

У ревијалном делу турнира у фудзалу састале су се екипе очева и њихових синова, наших ученика. На задовољство свих присутних победила је РАДОСТ!

Футсал ученици и наставници

У ревијалном делу турнира састали су се наставници и победничка екипа ученика IV6. Победила је поново РАДОСТ!

Футсал маме и ћерке

У ревијалном делу турнира у футсалу састале су се екипа мама са екипом ученица. Наравно, и овај пут победила је РАДОСТ!

За организацију турнира побринуо се професор Милан Гајић. У томе му је несебично помагао и судио на свим утакмицама професор Дејан Обренов.

Новогодишње чаролије

Деда Мраз је обрадовао малишане наших радника.

Време даривања

Срећни новогодишњи

и божићни празници!